

aSISt / tranSIS

Moduł raportów analitycznych / Zmienne katalogowe

Zespół FINGO

wersja: 5.64.0.0 04.2025

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Dokument może być reprodukowany lub przechowywany bez ograniczeń tylko w całości.

Żadna część niniejszego dokumentu, zarówno w całości jak i we fragmentach, nie może być reprodukowana ani przetwarzana w jakikolwiek sposób elektroniczny, fotograficzny, mechaniczny i inny oraz nie może być przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody FINGO sp. z o.o.

Spis treści

Wstęp	8
1 Raporty analityczne	9
1.1 Tryb "Lista raportów"	10
1.1.1 Filtrowanie listy raportów analitycznych.....	13
1.1.2 Odświeżanie listy dostępnych raportów analitycznych.....	14
1.1.3 Tworzenie nowego raportu analitycznego.....	14
1.1.3.1 Dane podstawowe raportu.....	15
1.1.3.2 Wybór typu raportu.....	16
1.1.3.3 Wybór okresów poddawanych analizie	17
1.1.3.4 Wybór jednostek definiowanego raportu.....	21
1.1.3.5 Wybór taksonomii, z którą ma być powiązany raport.....	23
1.1.3.6 Definiowanie zmiennych.....	24
1.1.3.7 Sortowanie raportowanych zmiennych.....	43
1.1.3.8 Podsumowanie	45
1.1.4 Edycja raportu analitycznego.....	48
1.1.5 Generowanie raportu analitycznego	49
1.1.6 Publikacja raportu analitycznego w transIS.....	50
1.1.7 Eksport definicji raportu analitycznego	51
1.1.8 Import definicji raportu z pliku.....	52
1.1.9 Zmiana statusu raportu	54
1.1.10 Usuwanie raportu analitycznego	56
1.2 Tryb "Dokumenty"	56
1.2.1 Sposoby prezentacji wygenerowanego raportu.....	59
1.2.1.1 Tabelaryczna postać wygenerowanego raportu analitycznego.....	59
1.2.1.2 Prezentacja wygenerowanego raportu analitycznego w formie wykresu.....	60
1.2.2 Drukowanie wygenerowanego raportu analitycznego	62
1.2.3 Podgląd wydruku wygenerowanego raportu.....	62
1.2.4 Eksport wygenerowanego raportu.....	63
1.2.5 Zapis zmian w wygenerowanym raporcie	64
1.2.6 Modyfikowanie wygenerowanego raportu.....	65
1.2.7 Legenda wygenerowanego raportu.....	65
2 Zmienne katalogowe	66

2.1	Filtrowanie zmiennych katalogowych.....	70
2.2	Odświeżanie listy dostępnych zmiennych katalogowych.....	70
2.3	Tworzenie nowych zmiennych katalogowych.....	71
2.3.1	Dodaj wyrażenie.....	71
2.3.2	Definiowanie stałej.....	76
2.3.3	Definiowanie stałej zależnej.....	77
2.3.4	Definiowanie kursu EURO zależnego od okresu sprawozdawczego, wykorzystywanego w formułach kontrolnych NBP dla sprawozdań EBA ITS PL.....	78
2.4	Edycja zmiennych katalogowych.....	80
2.5	Usuwanie zmiennych katalogowych.....	80
2.6	Import zmiennych katalogowych.....	81
2.7	Eksport zmiennych katalogowych.....	83

Spis ilustracji

Rysunek 1. Wybór modułu „Raporty analityczne”	9
Rysunek 2. Moduł „Raporty analityczne” – tryb „Lista raportów”	10
Rysunek 3. Menu Raport – tryb „Lista raportów”	12
Rysunek 4. Menu Widok – tryb „Lista raportów”	12
Rysunek 5. Przeglądarka „Raporty analityczne” – filtrowanie informacji o zdefiniowanych raportach	13
Rysunek 6. Definiowanie tworzonego raportu analitycznego	15
Rysunek 7. Wybór typu „raportu analitycznego”	16
Rysunek 8. Wybór okresu przy definiowaniu „raportu analitycznego – dla okresu”	18
Rysunek 9. Wybór okresu względnego przy definiowaniu „raportu analitycznego dla okresu”	18
Rysunek 10. Wybór typu agregatu przy wyborze okresu sprawozdawczego	19
Rysunek 11. Wybór różnych okresów dla tworzonego raportu analitycznego	19
Rysunek 12. Wybór okresów dla raportu porównawczego	21
Rysunek 13. Wybór banku, którego ma dotyczyć tworzony raport analityczny	22
Rysunek 14. Wybór różnych typów agregacji danych przy wyborze wszystkich banków	22
Rysunek 15. Wybór taksonomii dla tworzonego raportu analitycznego	23
Rysunek 16. Wybór zmiennych do tworzonego raportu analitycznego	24
Rysunek 17. Edycja parametrów „Podstawowych” tworzonych zmiennych	25
Rysunek 18. Edycja Ratingów – dla wybranych zmiennych	26
Rysunek 19. Agregat okresów	27
Rysunek 20. Agregat banków	28
Rysunek 21. „Wybierak faktów” uaktywniony przy tworzeniu „raportu analitycznego”	29
Rysunek 22. Wybór faktów do tworzonego raportu	29
Rysunek 23. Tworzenie wyrażenia w raporcie analitycznym	30
Rysunek 24. Dodaj „Wyrażenie” do tworzonego raportu	31
Rysunek 25. Dodaj „Agregat” do tworzonego raportu	32
Rysunek 26. Wybór typu agregacji dla tworzonej zmiennej agregowanej	33
Rysunek 27. Dodaj „Zmienną katalogową” do tworzonego raportu	35
Rysunek 28. Wybór „Danych katalogowych” do listy zmiennych	36
Rysunek 29. Definiowanie parametru	36
Rysunek 30. Lista zdefiniowanych zmiennych	37
Rysunek 31. Dodaj „Zagregowaną listę” do tworzonego raportu	37
Rysunek 32. Dodaj „Zagregowane wymiary użytkownika” przy definiowaniu zmiennej	39
Rysunek 33. Wskazywanie w zakładce „Podstawowe” zmiennej lokalnej powiązanej z wymiarem użytkownika”	39
Rysunek 34. Dodaj listę tuplową dla definiowanych zmiennych	40

Rysunek 35. Informacja o nadpisaniu ustawień interpretujących puste wartości	42
Rysunek 36. Informacja o błędnie zdefiniowanym agregacie	42
Rysunek 37. Sortowanie raportowanych zmiennych.....	43
Rysunek 38. Wprowadzanie zmian do "Ustawień nagłówków"	44
Rysunek 39. Podsumowanie wprowadzonych ustawień dla definiowanego raportu	45
Rysunek 40. Wygenerowany "Raport analityczny" przedstawiony w formie tabeli	47
Rysunek 41. Wybór okresu dla danych parametryzowanych	47
Rysunek 42. Wybór banku dla danych parametryzowanych.....	48
Rysunek 43. Prezentacja poszczególnych kroków "Wizarda raportów"	49
Rysunek 44. Zapytanie o wysłaniu informacji o zmianie statusu.....	50
Rysunek 45. Zapytanie, czy publikować raport analityczny	51
Rysunek 46. Komunikat o pomyślnie opublikowanym raporcie.....	51
Rysunek 47. Zapytanie o wyeksportowanie definicji raportu.....	52
Rysunek 48. Informacja o zapisaniu definicji raportu do pliku.....	52
Rysunek 49. Wskazanie ścieżki do importowanego pliku z definicją raportu	53
Rysunek 50. Prezentacja nazwy i opisu importowanej definicji raportu	53
Rysunek 51. Zakończenie importu raportu analitycznego	54
Rysunek 52. Zmiana statusu raportu analitycznego.....	54
Rysunek 53. Zapytanie o usunięciu raportu analitycznego.....	56
Rysunek 54. Prezentacja wygenerowanego raportu analitycznego – tryb „Dokumenty”	57
Rysunek 55. Menu "Raport" w trybie "Dokumenty"	58
Rysunek 56. Menu "Widok" w trybie "Dokumenty"	58
Rysunek 57. Zmiana układu raportu.....	59
Rysunek 58. Typy etykiet dla zmiennych	60
Rysunek 59. Raport analityczny przedstawiony w formie wykresu słupkowego	61
Rysunek 60. Raport analityczny przedstawiony w formie wykresu liniowego	61
Rysunek 61. Podgląd wydruku dla wygenerowanego raportu analitycznego.....	63
Rysunek 62. Wyeksportowanie wygenerowanego raportu do pliku w formacie Excel.....	64
Rysunek 63. Wyeksportowanie wygenerowanego raportu do pliku w formacie CSV.....	64
Rysunek 64. Wybór modułu „Zmienne katalogowe”	66
Rysunek 65. Moduł „Zmienne katalogowe”	67
Rysunek 66. Menu Zmienna katalogowa.....	68
Rysunek 67. Menu Widok – tryb "Lista raportów".....	69
Rysunek 68. Filtrowanie zmiennych katalogowych.....	70
Rysunek 69. Tworzenie nowego wyrażenia w „Zmiennych katalogowych”	72
Rysunek 70. Wybór taksonomii dla których tworzone będzie wyrażenie w „Zmiennych katalogowych”	72
Rysunek 71. Wybór zmiennych dla tworzonego wyrażenia w „Zmiennych katalogowych”	73
Rysunek 72. Wybierak faktów dla zmiennych katalogowych.....	74

Rysunek 73. Definiowanie stałej w "Zmiennych katalogowych"	76
Rysunek 74. Definiowanie stałej zależnej w "Zmiennych katalogowych"	77
Rysunek 75. Postać stałej zależnej na liście zmiennych katalogowych	78
Rysunek 76. Definiowanie stałej zależnej określającej kurs EURO.....	79
Rysunek 77. Warunkowa reguła poprawności NBP, wykorzystująca kurs EURO jako stałą zależną	80
Rysunek 78. Zapytanie o usunięcie zmiennej katalogowej.....	81
Rysunek 79. Wskazanie ścieżki do importowanego pliku i rodzaju importu.....	82
Rysunek 80. Lista importowanych zmiennych katalogowych.....	82
Rysunek 81. Zapytanie o wyeksportowanie zmiennych katalogowych	83
Rysunek 82. Informacja o pozytywnie zakończonym eksporcie zmiennych katalogowych.....	83

Wstęp

Moduł „Raporty analityczne”, to dodatkowa funkcjonalność aplikacji aSIS i transIS, która w bardzo prosty sposób pozwala na definiowanie i tworzenie dowolnych raportów analitycznych, wykorzystujących dane znajdujące się w bazie.

W utworzonym raporcie własnym, mogą być prezentowane:

- dane rzeczywiste osiągnięte przez bank i/lub
- dane zagregowane, zgodne z wybranym agregatem.

Agregacja danych może być wykonywana na różnych etapach przygotowywania raportu:

- przy wyborze okresów sprawozdawczych,
- przy wyborze banków (jeżeli w wykorzystywanej aplikacji znajdują się dane kilku jednostek),
- przy wyborze faktów do analiz.

Możliwe do wyboru typy agregacji danych, to:

- suma,
- średnia,
- mediana,
- wartość minimalna,
- wartość maksymalna,
- odchylenie standardowe,
- wariancja.

Dla banków, posiadających dane tylko swojej jednostki, moduł „Raporty Analityczne” pozwala na przygotowanie:

- raportów „dla jednostki” lub raportów „szczegółowych” obejmujących dowolną liczbę okresów i faktów,
- raportów „porównawczych” dwóch okresów,
- raportów „listy dla okresów”.

Dla banków posiadających dane kilku jednostek banku, moduł ten pozwala dodatkowo na wykonywanie:

- raportów „dla okresu” obejmujący jeden okres i dowolną ilość wybranych banków i faktów,
- raportów „przekrojowych” – dla wielu okresów i wielu banków, oraz
- raportów „porównawczych” dwóch jednostek,
- raportów „listy dla banków”.

Zdefiniowane raporty mogą być:

- generowane, edytowane i usuwane przez twórcę raportu oraz inną osobę posiadającą uprawnienia administratora;
- generowane przez innych użytkowników.

Zaprezentowane tu możliwości modułu „Raporty analityczne” dostępne są:

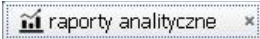

- **w pełnym zakresie** – wyłącznie dla banków, posiadających licencję rozszerzoną o moduł „Raporty analityczne”;
- **w ograniczonym zakresie** – dla wszystkich banków spółdzielczych, w których możliwe jest:
  - generowanie raportów wcześniej zdefiniowanych i opublikowanych przez zrzeszenie,
  - drukowanie wygenerowanych raportów,
  - zapisywanie wygenerowanych raportów do plików Excel.

W bankach spółdzielczych może być wykorzystywany pod warunkiem odebrania przez aplikację aSIS komunikatu: „Publikacja raportu analitycznego” wysłanego z transIS.

Moduł „Raporty analityczne” dostępny jest w systemach:

- aSIS
- transIS

Wszystkie funkcje pozwalające na sprawne definiowanie i generowanie utworzonych raportów analitycznych zostały pogrupowane w dwóch zakładkach modułowych:

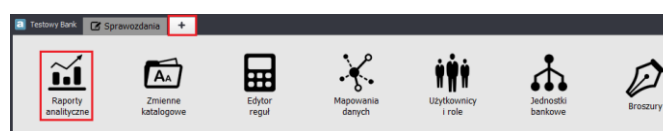
- Raporty analityczne: ,
- Zmienne katalogowe: .

1 Raporty analityczne

Aby uaktywnić moduł „**Raporty analityczne**”, należy wybrać:

- – znajdujący się na pasku zakładek modułowych (zob. Rysunek 1), a następnie:

- .

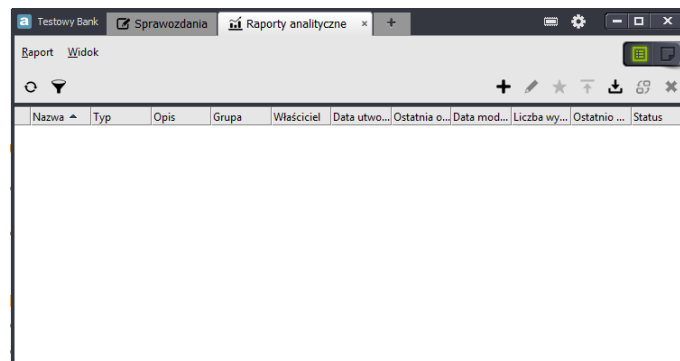
Rysunek 1. Wybór modułu „Raporty analityczne”

Utworzy się wówczas nowa zakładka modułowa , grupująca funkcje:

- pozwalające na definiowanie i tworzenie dowolnych raportów analitycznych, wykorzystujących dane znajdujące się w bazie;
- ułatwiające dokonywanie analiz raportowanych danych, niezależnie od ich statusu.

Po uaktywnieniu **modułu „Raporty analityczne”** (zob. Rysunek 2):

- **aplikacja znajduje się w trybie „Lista raportów”** :
  - z wyświetloną listą dostępnych raportów,
- w dowolnym momencie **możliwe jest przejście do trybu „Dokument”**, , w którym:
  - **prezentowany jest ostatnio wygenerowany raport** (jeśli jakiś raport został wygenerowany po starcie aplikacji).

Rysunek 2. Moduł „Raporty analityczne” – tryb „Lista raportów”

Niezależnie od trybu pracy, wszystkie funkcje możliwe do wykorzystania w module „Raporty analityczne”, dostępne są z poziomu:

- menu:
    - raport
    - widok
- lub
- ikon funkcyjnych

1.1 Tryb “Lista raportów”

Po uaktywnieniu modułu „Raporty analityczne”, każdorazowo prezentowana jest **lista dostępnych raportów analitycznych**:

- **utworzonych przez bank w aSIS i transIS- raporty własne:**

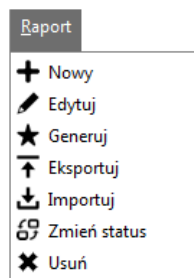
- dla tych raportów pierwsza kolumna na liście jest pusta,
- **zdefiniowanych w systemie transIS i przesyłanych do aplikacji aSIS:**
  - dla tych raportów **w aSIS:**
    - w pierwszej kolumnie listy wyświetlana jest ikona ,
    - warunkiem wyświetlenia raportu na liście jest:
      - włączona w ustawieniach globalnych funkcja „Komunikacja z transIS”,
      - aktywne połączenie z systemem transIS,
      - odebranie przez aSIS komunikatu wysłanego z transIS: „Publikacja raportu analitycznego”,
  - dla tych raportów **w transIS:**
    - przy tworzeniu raportu, w „Danych podstawowych raportu” (pierwszy krok) konieczne jest zaznaczenie opcji: [Do publikacji](#) ;
    - w pierwszej kolumnie listy wyświetlana jest ikona: , która po opublikowaniu raportu do banków, zmienia swoje zabarwienie na .

Dla istniejących raportów analitycznych na wyświetlonej liście prezentowane są dodatkowo takie informacje jak:

- nazwa raportu,
- typ raportu,
- opis,
- grupa, dla której przygotowany został raport,
- właściciel raportu, czyli login osoby definiującej raport;
- data utworzenia raportu,
- login osoby, która jako ostatnia modyfikowała raport;
- data ostatniej modyfikacji raportu,
- liczba wygenerowań,
- data ostatniej generacji raportu,
- status raportu.

Wszystkie dostępne tu funkcje, zostały pogrupowane w menu:

- Raport (zob. Rysunek 3):
  - Nowy
  - Edytuj
  - Generuj
  - Eksportuj
  - Importuj
  - Zmień status
  - Usuń

Rysunek 3. Menu Raport – tryb „Lista raportów”

- Widok (zob. Rysunek 4):
  - Pokaż filtr
  - Odśwież

Rysunek 4. Menu Widok – tryb "Lista raportów"

Dodatkowo, funkcje te zostały również udostępnione w formie ikon, prezentowanych poniżej menu funkcyjnego:

- w lewej górnej części okna:

 - odśwież widok,

 - filtruj widok.

- w prawej górnej części okna:

- **funkcje dostępne tylko dla banków posiadających licencję poszerzoną o moduł „Raporty analityczne”:**

 - tworzenie nowego raportu analitycznego,

 - edycja wybranego (podświetlonego) raportu analitycznego,

 - eksport definicji podświetlonego raportu do pliku,

 - import definicji raportu z pliku,

 - zmiana statusu podświetlonego raportu,

 - usuwanie podświetlonego raportu,

- **funkcje dostępne dla wszystkich banków, które mogą uaktywnić moduł „Raporty analityczne”:**

 - generowanie wybranego (podświetlonego) raportu analitycznego.

Banki spółdzielcze, nie posiadające licencji rozszerzonej o moduł „Raporty analityczne”, mogą generować raporty analityczne, zdefiniowane i udostępnione im przez ich Zrzeszenie.

1.1.1 Filtrowanie listy raportów analitycznych

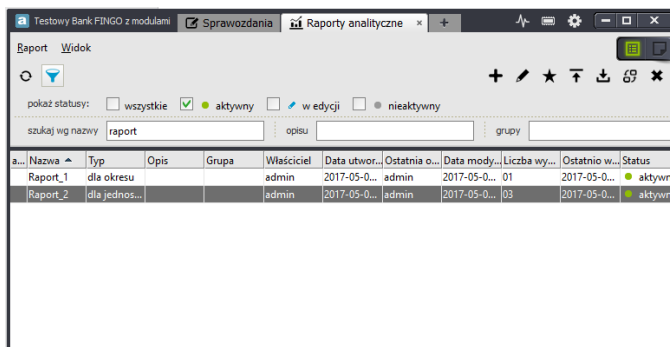
Wybranie ikony funkcyjnej (zob. Rysunek 2), pozwala na wyselekcjonowanie prezentowanej listy raportów analitycznych, według:

- rodzajów statusów:
  - wszystkie,
  - aktywny,
  - w edycji,
  - nieaktywny,
- nazwy,
- opisu,
- grupy,
- użytkownika.

Chcąc zastosować odpowiedni filtr wyszukiwania, należy:

- zaznaczyć znajdujący się przy statusie, według którego chcemy dokonać filtrowania raportów i/lub
- wprowadzić odpowiednią: nazwę raportu, opis raportu, nazwę grupy czy login użytkownika.

Przykładowy ekran przeglądarki „Raporty analityczne” w którym poprzez filtrowanie wybrano tylko raporty o nazwie „raport” i statusie „aktywny” obrazuje Rysunek 5. Po przefiltrowaniu informacji, ikona funkcyjna zmienia kolor na niebieski .

№	Nazwa	Typ	Opis	Grupa	Właściciel	Data utwor...	Ostatnia o...	Data mody...	Liczba wy...	Ostatnio w...	Status
1	Raport_1	dla okresu			admin	2017-05-0...	admin	2017-05-0...	01	2017-05-0...	aktywny
2	Raport_2	dla jednos...			admin	2017-05-0...	admin	2017-05-0...	03	2017-05-0...	aktywny

Rysunek 5. Przeglądarka "Raporty analityczne" - filtrowanie informacji o zdefiniowanych raportach

W celu szybszego odszukania wymaganego raportu, lista ta może zostać dodatkowo posortowana, według dowolnej kolumny.

Funkcja ta dostępna jest dla:

- **wszystkich banków, które mogą uaktywnić moduł „Raporty analityczne”.**

1.1.2 Odświeżanie listy dostępnych raportów analitycznych

Wybranie ikony funkcyjnej (zob. Rysunek 2), pozwala na:

- odświeżenie informacji o dostępnych raportach analitycznych.

Funkcja ta ma zastosowanie:

- przy wykorzystywaniu modułu raportów analitycznych na kilku stanowiskach,
- po odebraniu z systemu transIS komunikatu o „Publikacji raportu” i jednoczesnym braku informacji o tym raporcie, na prezentowanej liście.

1.1.3 Tworzenie nowego raportu analitycznego

Aby utworzyć nowy raport analityczny, należy wykorzystać funkcję „**Nowy raport**”, wybierając:

- **Menu „Raport”** → **Nowy**

lub

- ikonę

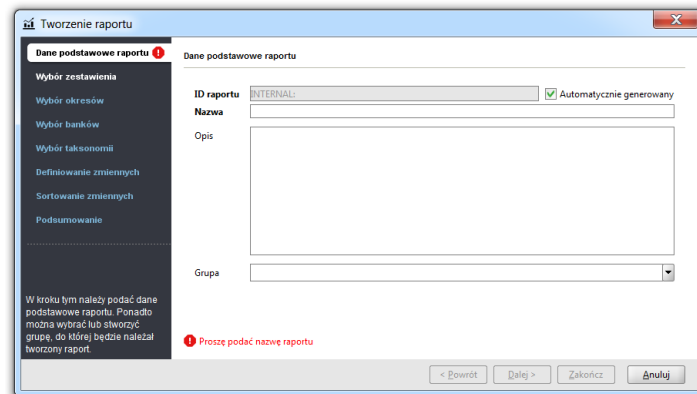
Funkcja ta:

- pozwala na zdefiniowanie i wygenerowanie raportu, wykorzystującego adresy pól dowolnych formularzy sprawozdawczych;
- dostępna jest wyłącznie **dla banków korzystających w pełnym zakresie z modułu „Raporty analityczne”.**

Proces tworzenia nowego raportu przebiega każdorazowo w 8 krokach.

1.1.3.1 Dane podstawowe raportu

Pierwszy krok, to zawsze wprowadzenie danych podstawowych raportu (zob. Rysunek 6).

Rysunek 6. Definiowanie tworzonych raportów analitycznych

Wymagane jest tu podanie:

- unikatowej nazwy tworzonych raportów (max 200 dowolnych znaków),

oraz opcjonalnie:

- wprowadzenie opisu (max 2000 dowolnych znaków),
- wybranie jednej z istniejących grup raportów analitycznych lub wprowadzenie nowej grupy (max 200 dowolnych znaków).
Przyporządkowanie tworzonych raportów do określonej grupy, ułatwić może późniejsze analizy wygenerowanych raportów analitycznych.
- wybranie parametru określającego datę graniczną odebrania przez system transIS analizowanych danych.
W przypadku braku tego parametru, przyjmowana jest data bieżąca co oznacza, że do sporządzanego raportu przyjmowane będą dane z ostatnich przesłanych przez banki raportów (po wszystkich korektach),
- wybranie wymaganego typu definiowanego raportu:
  - raport lokalny lub
  - raport do publikacji.

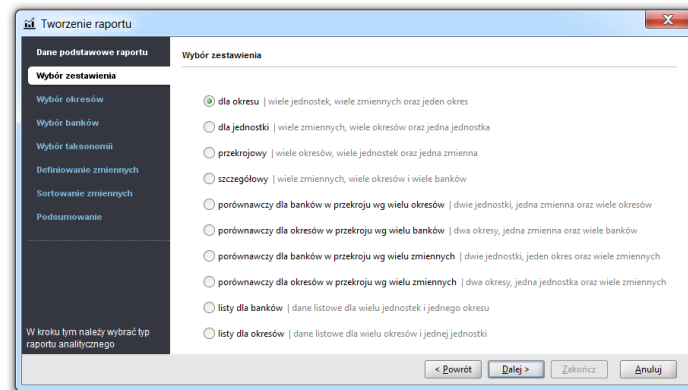
Typ raportu wybierany jest wyłącznie w systemie transIS – w którym mogą być definiowane raporty:

- do przygotowywania wewnętrznych analiz danych znajdujących się w bazie transIS – raport lokalny,
- do przygotowywania analiz przez banki spółdzielcze – raport do publikacji.

Dodatkowo, każdemu tworzonymu raportowi automatycznie przez system nadawany jest unikatowy numer ID raportu, wykorzystywany w innym module „Broszury”.

1.1.3.2 Wybór typu raportu

Krok drugi, to wybór typu „raportu analitycznego” (zob. Rysunek 7).

Rysunek 7. Wybór typu "raportu analitycznego"

Tworzony raport, w zależności od wybranego (zaznaczonego) typu zestawienia, może przedstawiać dane banku/banków w różnych układach.

Możliwe jest tu wybranie jednego z poniższych typów raportów:

- **raportu dla okresu**, obejmującego:
  - jeden okres sprawozdawczy,
  - dowolną liczbę banków i
  - dowolną liczbę analizowanych zmiennych,
- **raportu dla jednostki**, obejmującego:
  - jeden bank,
  - dowolną liczbę okresów sprawozdawczych i
  - dowolną liczbę analizowanych zmiennych,
- **raportu „przekrojowego”**, obejmującego:
  - dowolną liczbę okresów sprawozdawczych,
  - dowolną ilość banków oraz
  - jedną analizowaną zmienną,
- **raportu „szczegółowego”**, obejmującego:
  - dowolną liczbę okresów sprawozdawczych,
  - dowolną ilość banków oraz
  - dowolną liczbę analizowanych zmiennych,

- **raportu „porównawczego dla banków w przekroju wg wielu okresów”**, porównującego:
  - dwa banki,
  - dowolną liczbę okresów sprawozdawczych oraz
  - jedną analizowaną zmienną,
- **raportu „porównawczego dla okresów w przekroju wg wielu banków”**, porównującego:
  - dwa okresy sprawozdawcze,
  - dowolną liczbę banków oraz
  - jedną analizowaną zmienną,
- **raportu „porównawczego dla banków w przekroju wg wielu zmiennych”**, porównującego:
  - dwa banki,
  - jeden okres sprawozdawczy oraz
  - wiele analizowanych zmiennych,
- **raportu „porównawczego dla okresów w przekroju wg wielu zmiennych”**, porównującego:
  - dwa okresy sprawozdawcze,
  - jeden bank oraz
  - wiele analizowanych zmiennych,
- **raportu „listy dla banków”**, porównującego:
  - jeden okres,
  - dowolną liczbę banków oraz
  - dowolną liczbę analizowanych tabel listowych,
- **raportu „listy dla okresów”**, porównującego:
  - jeden bank,
  - dowolną liczbę okresów sprawozdawczych oraz
  - dowolną liczbę analizowanych tabel listowych.

1.1.3.3 Wybór okresów poddawanych analizie

Krok trzeci, to wybór jednego bądź wielu okresów.

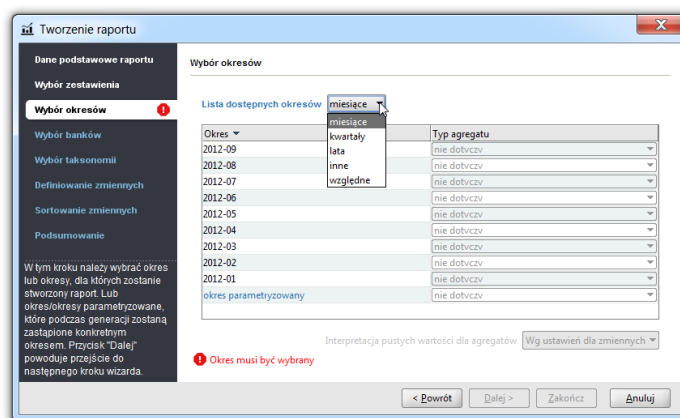
Niezależnie od tego, czy tworzony raport dotyczyć będzie jednego okresu (zob. Rysunek 8), czy też wielu okresów sprawozdawczych (zob. Rysunek 11), pierwszą czynnością w tym kroku jest zawsze dokonanie wyboru rodzaju okresu, czyli zaznaczenie jednej z pozycji:

- miesiące,
- kwartały,
- lata,
- inne,
- względne,

- wszystkie od,

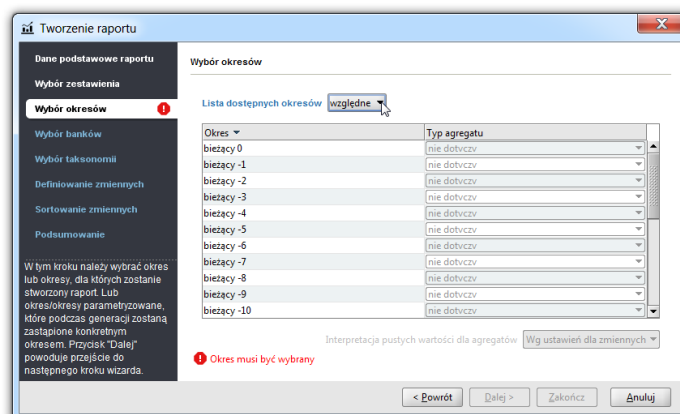
a następnie z wyświetlonej listy wybranie właściwego okresu, czyli:

- miesiąca, kwartału, roku, okresu względnego lub wszystkie od, dla których zostanie przygotowany raport;
- okresu parametryzowanego (w przypadku raportu dla okresu), czyli okresu, który określony będzie dopiero w późniejszym procesie generowania raportu;
- wszystkie okresy lub wybrane okresy.

Rysunek 8. Wybór okresu przy definiowaniu "raportu analitycznego - dla okresu"

„**Okres względny**”, wybierany przy definiowaniu okresu do analiz, odnosi się zawsze do aktywnego sprawozdania (okresem bieżącym jest więc okres, którego dotyczy aktywne sprawozdanie) i można tu dokonać wyboru z zakresu: „od **bieżący** do **bieżący-24**” (zob. Rysunek 9).

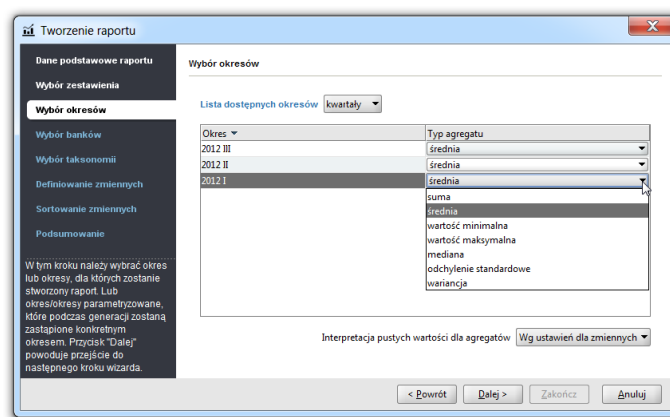

Rysunek 9. Wybór okresu względnego przy definiowaniu „raportu analitycznego dla okresu”

Jeżeli wybrany okres nie dotyczy konkretnego miesiąca, okresu względnego, wszystkich okresów od ani okresu parametryzowanego tylko: kwartału, roku czy wszystkich/ wybranych okresów, (zob. Rysunek 10), konieczne jest dodatkowo dla takiego okresu określenie **typu agregacji danych**, czyli wybranie jednej z pozycji:

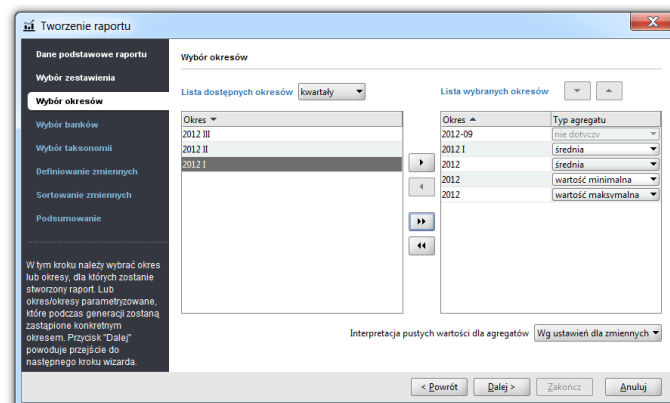
- suma,
- średnia,
- mediana,
- wartość minimalna,
- wartość maksymalna,
- odchylenie standardowe,
- wariancja.

Pozwoli to na odpowiednie zagregowanie danych i wykazanie w jednej pozycji danych, zebranych z wielu miesięcy.

Rysunek 10. Wybór typu agregatu przy wyborze okresu sprawozdawczego

Jeśli tworzony raport ma prezentować dane z różnych okresów sprawozdawczych i przy wyborze typu raportu zaznaczono raport inny niż raport dla okresu, wówczas ekran przy wyborze okresów ma trochę zmienioną postać i może wyglądać, tak jak przedstawia to Rysunek 11.

Rysunek 11. Wybór różnych okresów dla tworzonych raportu analitycznego

Na ekranie możliwe do wyboru okresy i te już wybrane, prezentowane są w dwóch oknach:

- w lewym panelu:
  - lista wszystkich okresów sprawozdawczych, których dane mogą być analizowane w przygotowywanym raporcie analitycznym;
- w prawym panelu:
  - lista okresów sprawozdawczych, których dane będą sprawdzane dla tworzonego raportu analitycznego.

Wybór okresów z lewego panelu i przeniesienie ich do prawego panelu odbywa się przy użyciu przycisków:

 - wybór jednego miesiąca, po wcześniejszym ustawieniu kursora na wybranym okresie sprawozdawczym lub

- wybór kilku miesięcy, po wcześniejszym ich zaznaczeniu w lewym panelu okna;

 - wybór wszystkich dostępnych okresów sprawozdawczych.

Jeżeli dokonano niewłaściwego wyboru i w prawym panelu znajduje się miesiąc, którego dane nie powinny być brane pod uwagę w tworzonym raporcie, to przy użyciu klawiszy:

 - można usunąć z prawego panelu okna wskazany okres sprawozdawczy,

 - można usunąć wszystkie okresy przeniesione do prawego panelu okna.

Jeżeli wybrany typ raportu pozwala na wybranie kilku okresów sprawozdawczych oznacza to, że przy wyborze okresów możliwe jest wskazanie równocześnie: zarówno kilku miesięcy jak i kwartałów czy lat.

Można także ten sam okres prezentować kilka razy, dokonując wyboru różnego typu agregacji tych samych danych (zob. Rysunek 11).

Przy wyborze raportu, który pozwala na analizę wielu okresów, aktywna jest również opcja: **„Wszystkie od...”**, prezentująca na wygenerowanym raporcie dane z wszystkich okresów: „od wskazanego do bieżącego”.

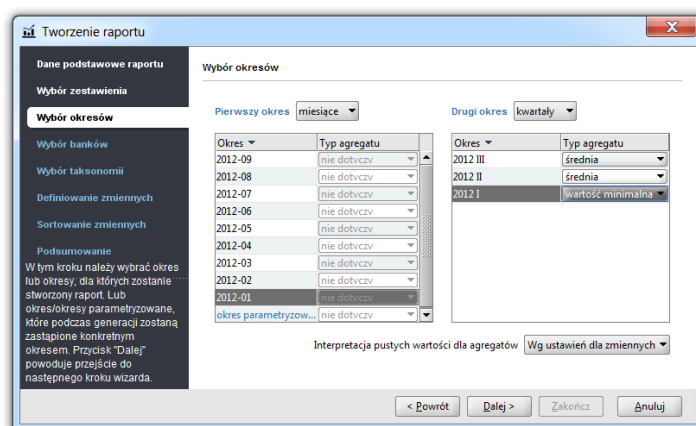
Przy tworzeniu „raportu porównawczego dla okresu”, okresy porównywane przedstawione są w dwóch oknach, w których można dokonać wyboru po jednym okresie (zob. Rysunek 12), przy czym zarówno w lewym jak i prawym oknie, wybór może dotyczyć jednego:

- miesiąca,

- kwartału,
- roku,
- okresu względnego lub
- wszystkich okresów,

i za wyjątkiem wybrania miesiąca, konieczne jest dodatkowe określenie typu agregacji danych:

- suma,
- średnia,
- mediana,
- wartość minimalna,
- wartość maksymalna,
- odchylenie standardowe,
- wariancja.

Rysunek 12. Wybór okresów dla raportu porównawczego

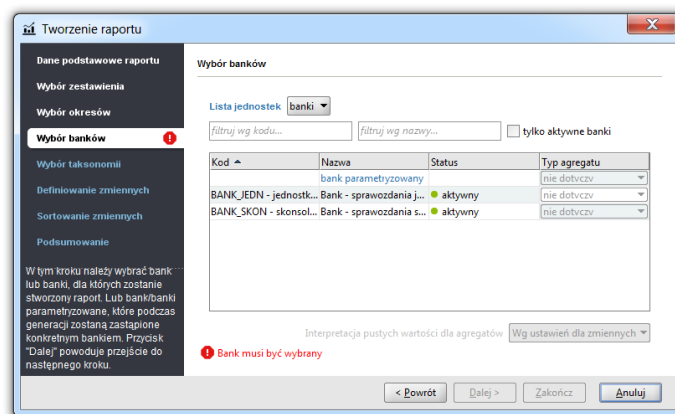
1.1.3.4 Wybór jednostek definiowanego raportu

Krok czwarty, to wybór jednostek do tworzonego raportu (zob. Rysunek 13)

Niezależnie od tego, czy tworzony raport dotyczyć będzie jednego czy wielu banków istniejących w bazie, każdy raport może prezentować dane:

- banku wybranego z wyświetlonej listy lub
- innych banków znajdujących się w bazie, obejmujących:
  - wszystkie jednostki (przy dodatkowym zdefiniowaniu sposobu agregacji prezentowanych danych), lub
  - grupy banków (przy dodatkowym zdefiniowaniu sposobu agregacji prezentowanych danych),

Tworząc raport **dla jednego banku**, ekran może mieć postać taką (zob. Rysunek 13).

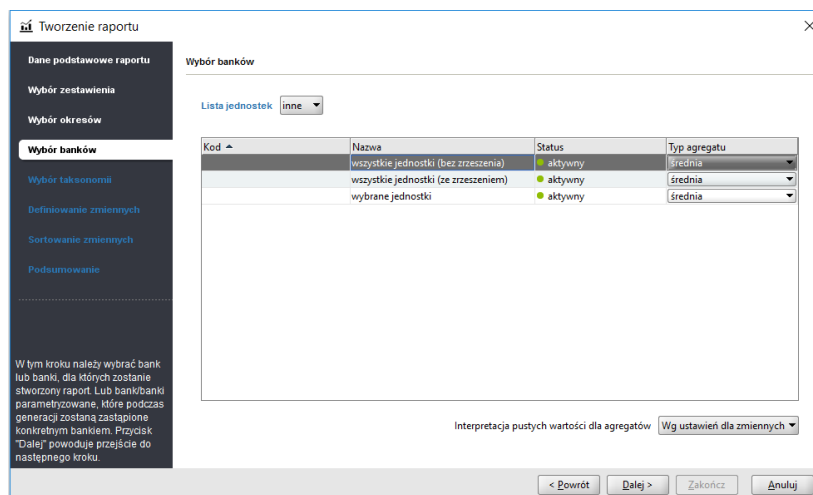
Rysunek 13. Wybór banku, którego ma dotyczyć tworzony raport analityczny

Wybór wymaganego banku dokonywany jest tutaj poprzez zaznaczenie tego banku na prezentowanej liście (podświetlenie go).

W prawej części okna znajduje się kolumna przedstawiająca „typ agregacji danych”, który przy wyborze konkretnego banku z wyświetlonej listy banków jest nieaktywny i nie wymaga ustawień, gdyż nie ma tu możliwości dokonania agregacji danych.

Określenie **typu agregacji danych** (zob. Rysunek 14) jest niezbędne, gdy wybór dotyczy:

- grupy banków,
- wszystkich jednostek (ze zrzeczeniem),
- wszystkich jednostek (bez zrzeczenia).

Rysunek 14. Wybór różnych typów agregacji danych przy wyborze wszystkich banków

Typy agregacji danych są tutaj takie jak przy wyborze okresu, czyli:

- suma,
- średnia,
- mediana,

- wartość minimalna,
- wartość maksymalna,
- odchylenie standardowe,
- wariancja.

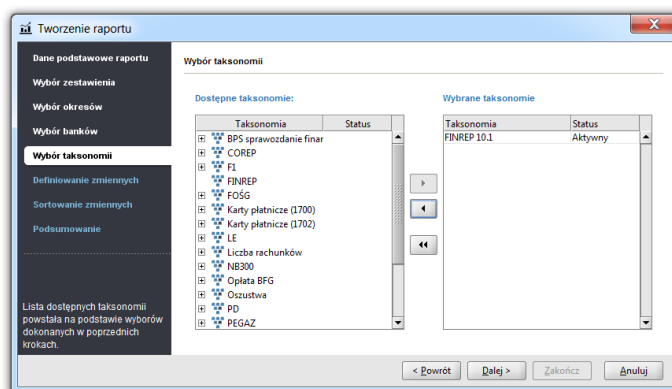
Definiując nowy raport analityczny, możemy wskazać:

- konkretne banki – i wówczas analiza dotyczyć może rzeczywistych danych osiągniętych przez te banki i/lub
- wcześniej zdefiniowane grupy, wszystkie jednostki lub wybrane jednostek – i wówczas dane analizowane w takim raporcie mogą podlegać różnym agregacjom.

Przy wskazywaniu Grup Banków należy pamiętać, że w wygenerowanym raporcie analitycznym zawsze ujmowane są dane tych banków, które przynależały do danej grupy ostatniego dnia, wybranego okresu.

1.1.3.5 Wybór taksonomii, z którą ma być powiązany raport

Krok piąty, to wybór taksonomii, z którą ma być powiązany tworzony raport (zob. Rysunek 15).

Rysunek 15. Wybór taksonomii dla tworzonych raportów analitycznych

W formie katalogów **w lewym panelu okna**, prezentowane są wszystkie taksonomie aktywne dla wcześniej wybranych okresów.

Pełny wykaz taksonomii dla każdego pakietu sprawozdawczego można uzyskać po rozwinięciu wybranego katalogu klikając na znak znajdujący się obok żądanego pakietu.

Wybranie wymaganej taksonomii, z którą ma zostać powiązany tworzony raport **polega tutaj na przeniesieniu zaznaczonej taksonomii z lewego do prawego panelu okna** przy użyciu przycisku:

 - wybór jednej taksonomii, po wcześniejszym ustawieniu kursora na żądanej taksonomii

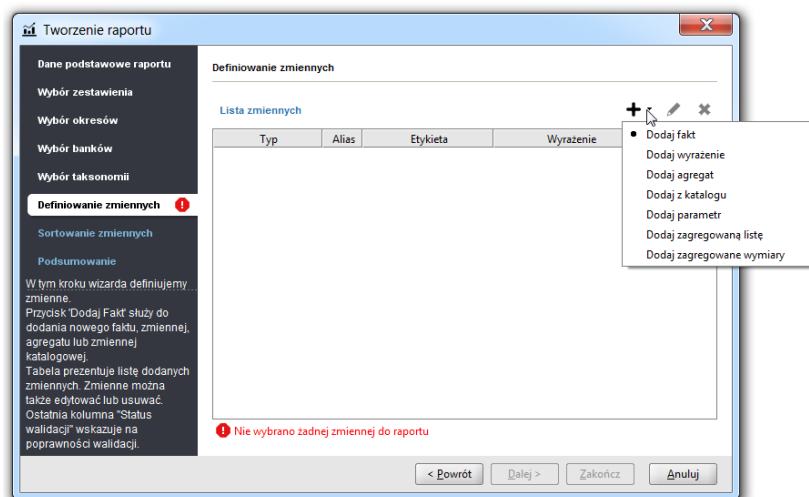
Jeżeli dokonano niewłaściwego wyboru i w prawym panelu znajdują się niewłaściwe taksonomie, wówczas przy użyciu klawiszy:

 - można usunąć z prawego panelu okna jedną wskazaną taksonomię, lub

 - można usunąć wszystkie taksonomie przeniesione do prawego panelu okna.

1.1.3.6 Definiowanie zmiennych

Krok szósty, to wybór zmiennych (zob. Rysunek 16).

Rysunek 16. Wybór zmiennych do tworzonego raportu analitycznego

Przy definiowaniu zmiennych do tworzonego raportu (za wyjątkiem raportów: „Listy dla banków” i „Listy dla okresów”), mogą być wykorzystane funkcje:

- dodaj fakt,
- dodaj wyrażenie,
- dodaj agregat,
- dodaj z katalogu,
- dodaj parametr,
- dodaj zagregowaną listę,
- dodaj zagregowane wymiary,

za pomocą których możliwe jest wskazanie zmiennych do tworzonego raportu.

W zależności od tego jakie dane i w jakim układzie chcemy analizować (za wyjątkiem danych listowych), przy definiowaniu zmiennych do raportu można korzystać z wszystkich tych funkcji.

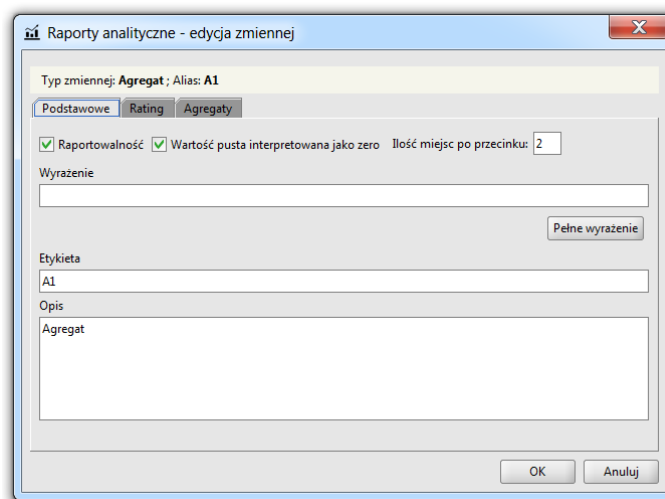

Po wybraniu raportów pozwalających na analizę danych listowych, czyli: „Listy dla banków” i „Listy dla okresów” przy definiowaniu zmiennych może być wykorzystana funkcja:

- dodaj listę

Aby możliwe było wykonanie niektórych z wcześniej wymienionych funkcji, niejednokrotnie konieczne jest wykorzystanie dodatkowej ikony funkcyjnej , która dla wybranej (podświetlonej) zmiennej może mieć postać, jak przedstawia to Rysunek 17, i pozwalać na:

- prawidłowe zdefiniowanie dodatkowych ustawień dla wybranej zmiennej oraz
- wprowadzenie zmian do wcześniej wprowadzonych ustawień,

Rysunek 17. Edycja parametrów „Podstawowych” tworzonych zmiennych

W zależności od tego jakiego rodzaju zmienna podlega edycji, aktywne mogą tu być zakładki:

- Dane Podstawowe,
- Rating,
- Agregaty.

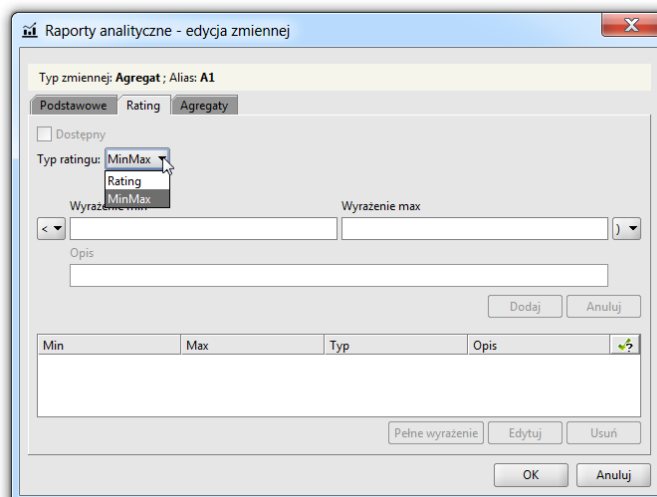
Dla wszystkich typów zmiennych, aktywne są zakładki:

„**Dane Podstawowe**”, a w niej pozycje:

- **„Raportowalność”**, pole określające czy wybrana zmienna ma być widoczna na tworzonym raporcie, czy też nie (brak zaznaczenia w tym polu oznacza, że zmienna nie będzie widoczna na utworzonym raporcie);
- **„Wartość pusta interpretowana jako zero”**, pozycja której zaznaczenie pozwoli w tworzonym raporcie niewypełnione dane traktować jako wartości zerowe i uwzględnić do raportu. Brak zaznaczenia w tym polu oznacza, że przy braku choćby jednej danej dla danej zmiennej, zmienna ta nie będzie prezentowana na utworzonym raporcie;

- **„Wyrażenie”**, zawierające:
  - adres faktu (automatycznie przeniesiony po wybraniu faktu poprzez funkcję: „Dodaj fakt”),
  - wartość stałej (przeniesiony po wybraniu danej katalogowej poprzez funkcję: „Dodaj z katalogu”),
  - nowe zdefiniowane wyrażenie (utworzone po wybraniu funkcji „Dodaj wyrażenie”),
  - zmienną agregowaną (utworzoną po wybraniu funkcji „Dodaj agregat”),
  - zmienną tuplową (utworzoną po wybraniu funkcji „Dodaj zagregowaną listę”),
- **„Etykieta”**, zawierająca unikatowy, nadany przez system kod (alias) identyfikujący wybraną zmienną;
- **„Opis”**, pole opisujące wybraną zmienną, które dla:
  - faktu – zawiera pełny opis zmiennej określony przez taksonomię (przenoszony tu automatycznie),
  - stałej – zawiera opis wprowadzony w zakładce „Katalog danych parametryzowanych” (przenoszony tu automatycznie),
  - agregatu i wyrażenia – zawiera pole uzupełnione przez użytkownika dowolnym opisem (pole, którego zawartość nie jest wypełniana automatycznie, ale wymaga dokonania wpisu przez użytkownika),
  - zagregowanej listy – zawiera skrócony adres tupla (przenoszony tu automatycznie).

„Rating”, a w niej możliwe do wyboru dwa typy ratingów (zob. Rysunek 18):

Rysunek 18. Edycja Ratingów - dla wybranych zmiennych

- **„Rating”**, pozwalający dla edytowanej zmiennej:
  - zdefiniować dowolną ilość Wyrażeń Min i Wyrażeń Max oraz
  - wprowadzić dla tych przedziałów wymagane opisy.

Na wygenerowanym raporcie analitycznym obok wartości wybranej zmiennej prezentowane są odpowiednie opisy zastosowanych tu ratingów,

- **MinMax**, pozwalające dla edytowanej zmiennej:

- zdefiniować jeden przedział: Wyrażenie min i Wyrażenie max,
- pole opis jest tu nieaktywne.

Na wygenerowanym raporcie analitycznym:

- wprowadzone tu „Wyrażenie min” i „Wyrażenie max” prezentowane są obok zmiennej, której dotyczą,
- wartości zmiennej znajdujące się poniżej i powyżej zdefiniowanych tu wyrażen przedstawiane są czerwoną czcionką.

W obu typach ratingów, do pól „Wyrażenie min” i „Wyrażenie max” mogą być wprowadzane:

- wymagane wartości (przy liczbach dziesiętnych poprawny separator liczb dziesiętnych to „,”) oraz
- wyrażenia (wyliczane w procesie generowania raportu).

Dla każdej zmiennej, możliwe jest wybranie tylko jednego typu ratingu.

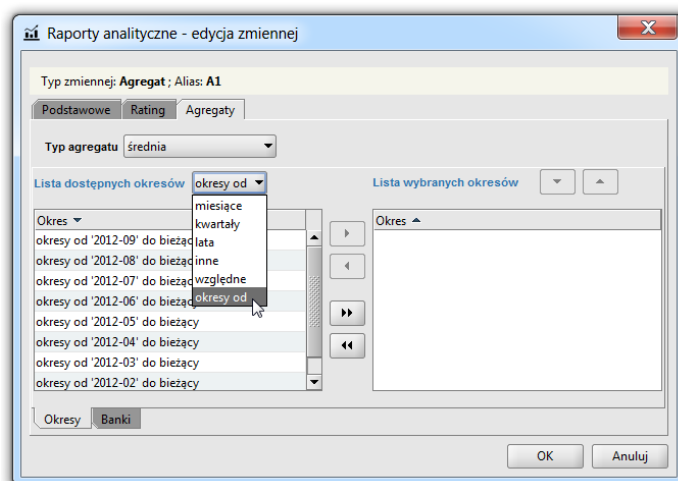
Dodatkowe klawisze funkcyjne ułatwiające prawidłowe wprowadzenie wymaganych ratingów, to:

- - pozwalający na dopisanie wprowadzonych ustawień ratingowych,
- - pozwalający na rezygnację z wprowadzonych ustawień ratingowych,
- - pozwalający na edycję podświetlonego wiersza,
- - pozwalający usunąć podświetlony wiersz.

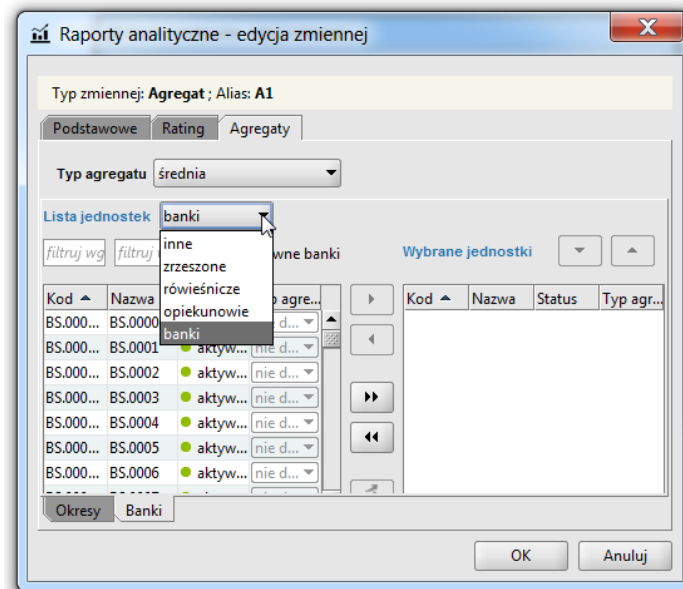
Dla tworzonych agregatów, dodatkowo aktywna jest zakładka:

„**Agregaty**” bliżej omówiona przy opisywaniu funkcji „**Dodaj Agregat**” pozwalająca na odpowiednie zdefiniowanie:

- agregatów okresów (zob. Rysunek 19) i/lub
- agregatów banków (zob. Rysunek 20).

Rysunek 19. Agregat okresów

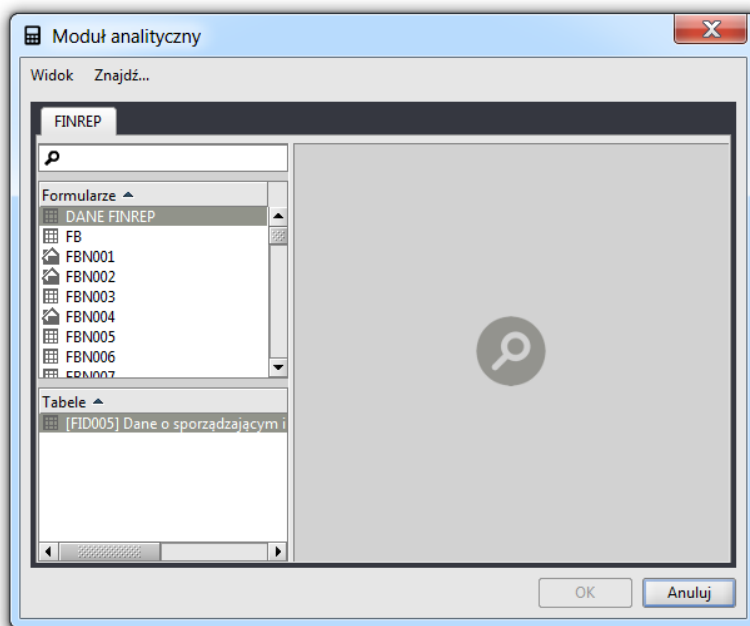

Rysunek 20. Agregat banków

Każda zmienna, która została przez użytkownika błędnie wybrana, może zostać usunięta z listy, przy wykorzystaniu ikony funkcyjnej: ✖

Wybranie funkcji „**Dodaj Fakt**” (zob. Rysunek 16):

- otwiera „Wybierak faktów” (zob. Rysunek 21), który:
  - pozwala na proste wskazanie zmiennych do tworzonego raportu,
  - posiada aktywne wszystkie sprawozdania (dostępne w zakresie posiadanej licencji),
  - umożliwia jednoczesne zaznaczenie i wybranie wielu pozycji występujących obok siebie oraz przy użyciu klawisza „Ctrl”, dowolnych pozycji znajdujących się na otwartej tabeli.

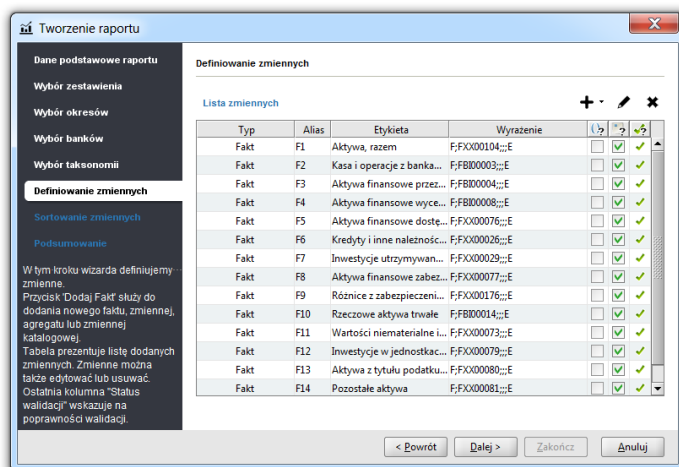

Rysunek 21. „Wybierak faktów” uaktywniony przy tworzeniu "raportu analitycznego"

Aby wskazać fakty (komórki), które mają być ujęte w definiowanym raporcie analitycznym, należy w „Wybieraku faktów”:

- otworzyć tabelę z wybranego sprawozdania,
- zaznaczyć odpowiednie pozycje,
- zaakceptować dokonany wybór klawiszem .

Adresy wskazanych komórek, zostają automatycznie przeniesione (zob. Rysunek 22) do listy z definiowanymi zmiennymi.

Rysunek 22. Wybór faktów do tworzonego raportu

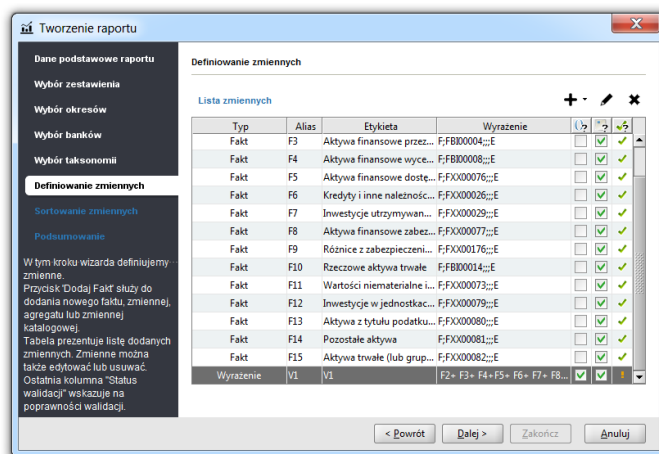
Na liście definiowanych zmiennych (zob. Rysunek 22):

- w polu „**Typ**”, wprowadzane jest oznaczenie „**Fakt**”;
- wybranemu faktowi zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący wybraną zmienną, który w polu „**Alias**” ma postać: **Fx**, gdzie x-oznacza kolejny numer dodanego faktu;
- do pola „**Wyrażenie**” przenoszony jest adres wskazanej komórki;
- dwukrotne kliknięcie prawym przyciskiem myszki w pozycji „**Wyrażenie**” wybranego faktu, powoduje otwarcie „Wybieraka faktów” i ustawienie się kursora na tym fakcie (możliwa jest wówczas zmiana faktu na inny).

Wybierając fakt, można wskazać dowolną komórkę z dowolnego formularza z zakresu wybranej w kroku 5 taksonomii.

Wybranie funkcji „**Dodaj Wyrażenie**” (zob. Rysunek 16):

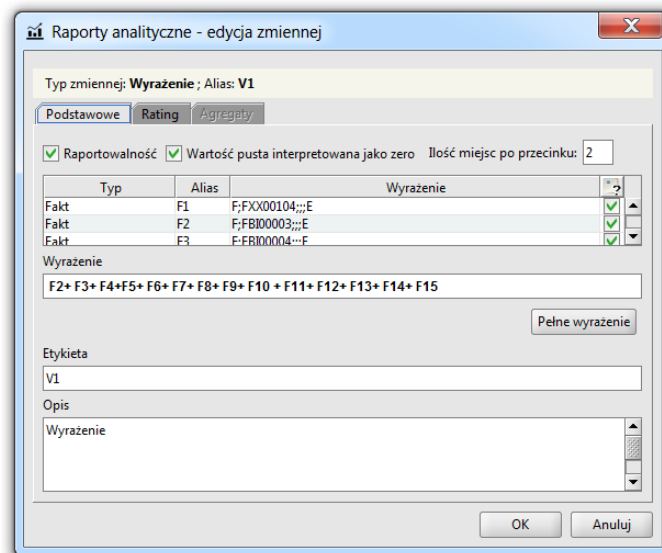
- pozwala w oparciu o wcześniej wybrane fakty, agregaty czy dane katalogowe, stworzyć nową zmienną podlegającą analizie w tworzonego raporcie (zob. Rysunek 23).

Rysunek 23. Tworzenie wyrażenia w raporcie analitycznym

W celu prawidłowego zdefiniowania tworzonego wyrażenia, konieczne jest poprzez ikonę funkcjną :

- w zakładce „**Podstawowe**” w pozycji „Wyrażenie” (zob. Rysunek 24), **sformułowanie właściwej postaci nowotworzonej zmiennej**, złożonej z wcześniej wybranych zmiennych

Rysunek 24. Dodaj „Wyrażenie” do tworzonego raportu

Dopuszczone operacje arytmetyczne dla tworzonego wyrażenia, to:

- dodawanie,
- odejmowanie,
- mnożenie,
- dzielenie.

Budowane wyrażenia oparte są o algebrę **(A, D)**, gdzie:

- **A** jest sumą zbioru faktów w taksonomii, których typ jest wartością liczbową, tzn. **monetary** bądź **pureItem** oraz danych katalogowych i sformułowanych agregatów, znajdujących się na liście definiowanych zmiennych;
- **D** jest zbiorem operatorów: **{+, -, *, /}**.

Dla definiowania wyrażeń dostępne są również operacje łączenia za pomocą nawiasów **( )**.

Na liście definiowanych zmiennych (zob. Rysunek 23):

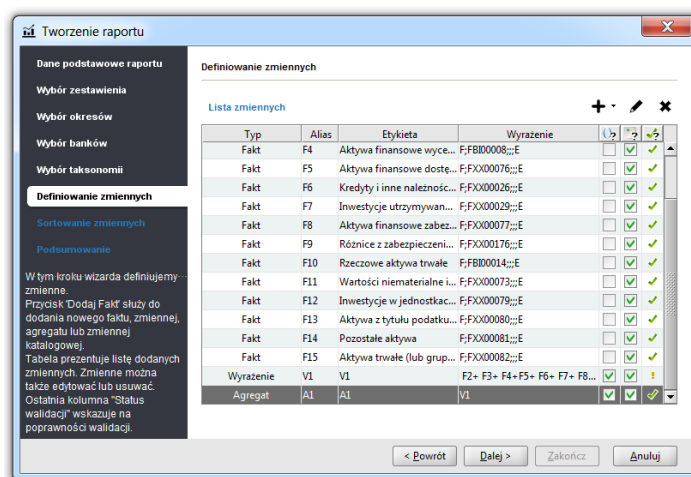
- wszystkie utworzone wyrażenia w polu **„Typ”** posiadają oznaczenie **„Wyrażenie”**;
- każdemu wyrażeniu zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący tą zmienną, który w polu **„Alias”** ma postać: **V_x**, gdzie x-oznacza kolejny numer dodanego wyrażenia;
- w polu **„Wyrażenie”** prezentowane jest wyrażenie zbudowane z wcześniej wybranych faktów, agregatów czy danych katalogowych.

Jeżeli utworzone wyrażenie składa się z różnych faktów, z których chociaż jeden nie ma w analizowanym okresie dla jakiegoś banku wprowadzonych danych i

- nie jest zaznaczona pozycja w kolumnie: „Wartość pusta interpretowana jako zero”, wówczas dla takiej zmiennej na wygenerowanym raporcie **nie są prezentowane żadne dane**;
- jest zaznaczona w zakładce „Podstawowe” pozycja w kolumnie: „Wartość pusta interpretowana jako zero”, wówczas wyliczana jest wartość oparta o istniejące dane.

Wybranie funkcji „**Dodaj Agregat**” (zob. Rysunek 16):

- pozwala w oparciu o wcześniej wybrane fakty, utworzone wyrażenia czy wybrane dane katalogowe, stworzyć tzw. Agregat, czyli nowe wyrażenie poddawane dodatkowo agregacji danych (zob. Rysunek 25).

Rysunek 25. Dodaj "Agregat" do tworzonego raportu

Na liście definiowanych zmiennych (zob. Rysunek 25):

- wszystkie utworzone agregaty posiadają w kolumnie „**Typ**”, oznaczenie „**Agregat**”;
- utworzonemu agregatowi zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący go, który w kolumnie „**Alias**” posiada postać: **Ax**, gdzie x-oznacza kolejny numer agregatu;
- w polu „**Wyrażenie**” prezentowane jest wyrażenie zbudowane z wcześniej wybranych faktów, wyrażeń czy danych katalogowych, które zostały poddane dodatkowej agregacji.

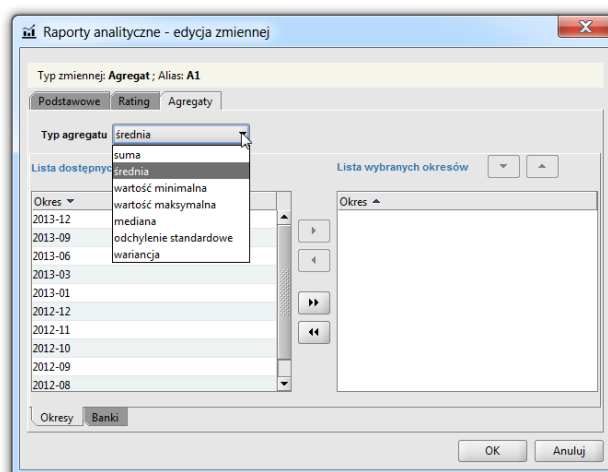
W celu prawidłowego zdefiniowania tworzonego agregatu, konieczne jest przy wykorzystaniu ikony funkcyjnej

- w zakładce „**Podstawowe**” w pozycji „Wyrażenie” (zob. Rysunek 24), sformułowanie właściwego wyrażenia, które podlegać będzie dodatkowej agregacji;
- w zakładce „**Agregat**” (zob. Rysunek 26) wybranie wymaganego:
  - o **typu agregatu**, czyli jednej z pozycji:
    - o suma,
    - o średnia,
    - o mediana,

- wartość minimalna,
- wartość maksymalna,
- odchylenie standardowe,
- wariancja,

która odnosić się będzie do zagregowanych danych wybranych okresów i/lub banków,

Rysunek 26. Wybór typu agregacji dla tworzonej zmiennej agregowanej

- **okresu/okresów do agregacji** (zob. Rysunek 19), wybierając wymagane:

- miesiące,
- kwartały,
- lata,
- inne:
  - wszystkie okresy
  - wybrane okresy
- względne,
- okresy od

i/lub

- **banku/banków do agregacji** (zob. Rysunek 20), wybierając wymagane:

- banki,
- inne:
  - wszystkie jednostki
  - wybrane jednostki

- wybierając „**okresy**” lub „**banki**” w zakładce „**Agregat**”, można dokonać wyboru jednej bądź wielu pozycji, w zależności od tego jakie dane powinny zostać zagregowane, ale zawsze należy dokonać chociaż jednego wyboru;

- utworzony Agregat nie musi być powiązany z okresami czy bankami wybranymi wcześniej w 3 lub 4 kroku;
- jeżeli chcemy, aby agregowane dane wyliczane były dla każdego banku wybranego w 4 kroku, wówczas w zakładce „Agregat” nie należy dokonywać żadnego wyboru banków. Wówczas agregat powinien dotyczyć okresów.
- Wybranie jakiegoś banku lub grupy banków spowoduje, że dla wszystkich banków wybranych w 4 kroku, na wygenerowanym raporcie:
  - prezentowana będzie jedna wartość:
  - wyliczona w oparciu o zdefiniowane wyrażenie,
  - zgodna z przyjętym typem agregatu,
  - uwzględniająca dane banków wybranych przy budowaniu „Agregatu”,
- jeżeli przygotowana zagregowana zmienna ma być wyliczana dla okresów wybranych w 3 kroku, wówczas w zakładce „agregat okresów” nie należy dokonywać żadnego wyboru. W takiej sytuacji agregat powinien odnosić się do analizowanych banków.
- Wybranie okresów do agregacji spowoduje wygenerowanie raportu, na którym dla każdego miesiąca, dla którego przygotowujemy jest raport:
  - prezentowana będzie **jedna wartość**:
  - wyliczona w oparciu o zdefiniowane wyrażenie,
  - zgodna z przyjętym typem agregatu,
  - uwzględniająca dane banków z okresów wybranych przy budowaniu „Agregatu”.

Jeżeli utworzony agregat odwołuje się do faktów, z których chociaż jeden nie ma w analizowanym okresie dla jakiegoś banku wprowadzonych danych i

- nie jest zaznaczona w zakładce „Podstawowe” pozycja w kolumnie: „Wartość pusta interpretowana jako 0”,
wówczas dla takiej zagregowanej zmiennej na wygenerowanym raporcie nie są prezentowane żadne dane,
- jest zaznaczona w zakładce „Podstawowe” pozycja w kolumnie: „Wartość pusta interpretowana jako 0”, wówczas wyliczana jest wartość oparta o istniejące dane (przykładowo: średnią wylicza się wówczas jako sumę wartości wszystkich danych podzieloną przez ilość banków posiadających te dane).

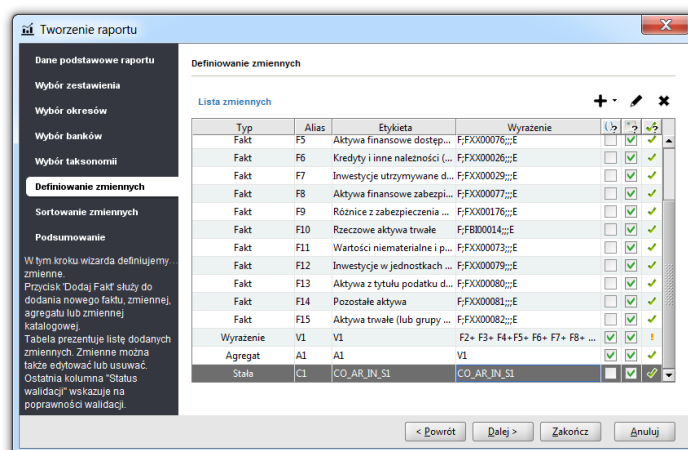
Okresy „**względne**”, zastosowane przy budowie agregatu odnoszą się zawsze do wcześniej wybranych okresów i mogą się odwoływać do okresów: od **bieżący – 24**, do **bieżący + 24**.

„**Okresy od... do bieżący**” – odnosić się również będą do okresów wcześniej wybranych.

Okresami bieżącymi będą więc okresy (okres) wybrane w drugim kroku tworzenia raportu.

Wybranie funkcji „Dodaj z katalogu”:

- pozwala do listy zmiennych przenieść dowolną, wcześniej zdefiniowaną pozycję ze „Zmiennych katalogowych” (zob. Rysunek 27).

Rysunek 27. Dodaj „Zmienną katalogową” do tworzonych raportu

Na liście definiowanych zmiennych (zob. Rysunek 27):

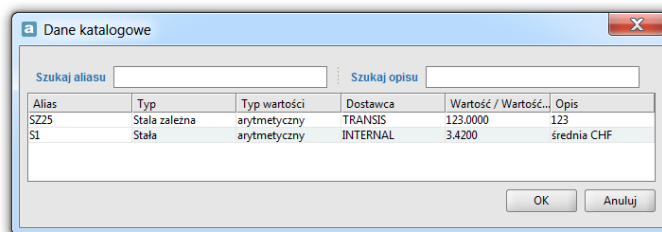
- wszystkie pozycje katalogowe w kolumnie „Typ” posiadają określenie „Stała”, niezależnie od tego, czy w „Katalogu danych parametryzowanych” były one zdefiniowane jako: wyrażenie, stała czy stała zależna;
- każdej przeniesionej pozycji katalogowej zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący wybraną zmienną, który w polu „Alias” ma postać: **Cx**, gdzie x-oznacza kolejny numer przeniesionej stałej katalogowej;
- do pozycji „Wyrażenie” zostaje przeniesione wyrażenie, sformułowane w „Katalogu danych parametryzowanych”;
- dwukrotne kliknięcie prawym przyciskiem myszki w pozycji „Wyrażenie” danej katalogowej, powoduje otwarcie „Zmiennych katalogowych” i umożliwia dokonanie zmiany wcześniej wybranej danej katalogowej na inną.

Po wybraniu funkcji „Dodaj z katalogu”, wyświetla się ekran zawierający wszystkie wcześniej wprowadzone dane katalogowe (zob. Rysunek 28), w którym należy wskazać wymaganą daną katalogową.

Aby szybciej odnaleźć wymaganą daną katalogową, można wykorzystać zastosowane tam przeszukiwanie wg:

- aliasu lub

- opisu.

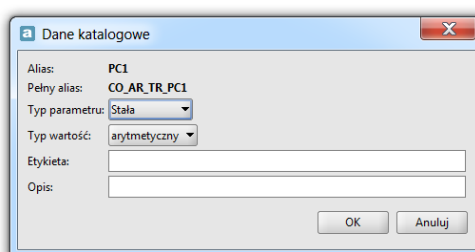

Rysunek 28. Wybór „Danych katalogowych” do listy zmiennych

Po wskazaniu (podświetleniu) wybranej danej katalogowej i zatwierdzeniu dokonanego wyboru klawiszem wybrana dana zostaje przeniesiona do listy zmiennych (zob. Rysunek 27).

Wybranie funkcji „**Dodaj parametr**”:

- pozwala do listy zmiennych dodać parametryzowaną zmienną (zob. Rysunek 29), dla której faktyczna wartość podawana jest (ale nie jest zapisywana) w momencie generowania raportu analitycznego.

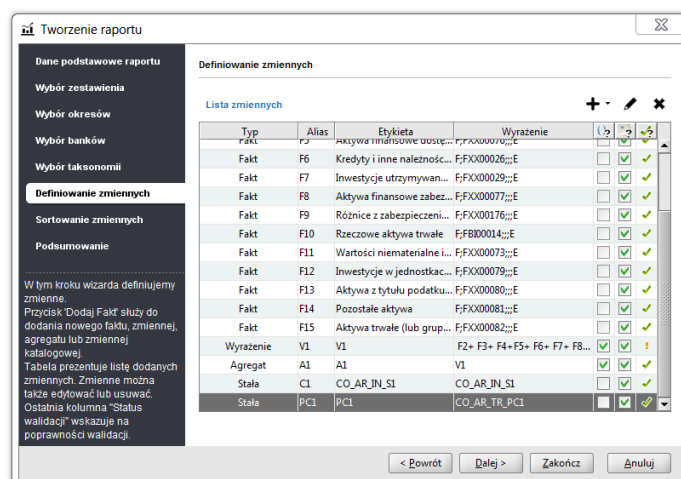

Rysunek 29. Definiowanie parametru

Po wprowadzeniu wymaganych danych:

- **Typu parametru:**
  - Wyrażenie,
  - Stała,
  - Stała zależna,
- **Typu wartości:**
  - Arytmetyczny,
  - Logiczny,
  - Tekstowy,
  - Data,

parametr ten dopisywany jest do listy zdefiniowanych zmiennych (zob. Rysunek 30).

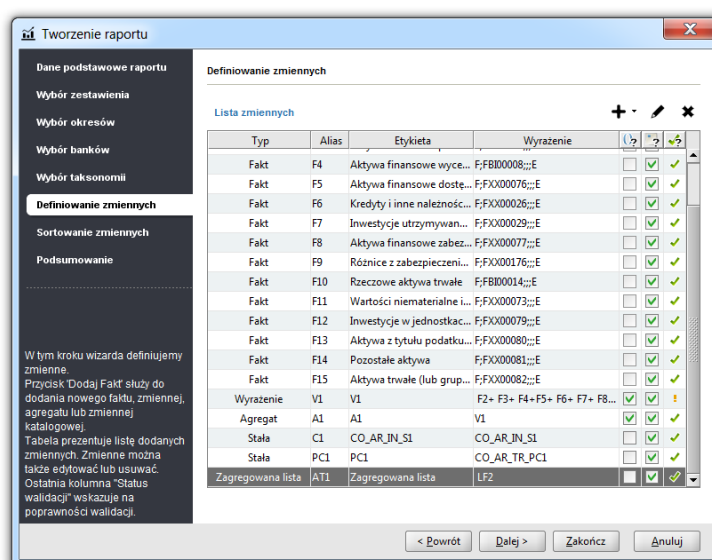
Rysunek 30. Lista zdefiniowanych zmiennych

Na liście zdefiniowanych zmiennych (zob. Rysunek 30):

- w polu „**Typ**”, wprowadzane jest oznaczenie „**Stala**”;
- wybranemu parametrowi zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący ten parametr, który w polu „**Alias**” ma postać: **PCx**, gdzie x-oznacza kolejny numer dodanego parametru;
- w polu „**Wyrażenie**” prezentowany jest identyfikator danego parametru.

Wybranie **funkcji „Dodaj zagregowaną listę”**:

- pozwala do listy zmiennych dodać zmienną, która prezentować będzie zagregowane dane listowe (zob. Rysunek 31), zawarte w sprawozdaniach:
  - **PEGAZ** - za wyjątkiem: PWEMI_1
  - **NB300**

Rysunek 31. Dodaj "Zagregowaną listę" do tworzonego raportu

- wymaga wykorzystania ikony funkcjonalnej , umożliwiającej:
  - w zakładce „**Podstawowe**”:
    - dodanie/usunięcie wymaganej zmiennej lokalnej poprzez wybranie odpowiednio:

Dodaj zmienną lokalną

 /

Usuń zmienną lokalną

,
    - w polu „Wyrażenie”: wskazanie wcześniej wybranej zmiennej listowej, dla której ma zostać wykonana agregacja danych i/lub określenie dodatkowego wymaganego wyrażenia,
    - zdefiniowanie warunku, który musi być spełniony,
  - w zakładce „**Agregaty**” dokonanie wyboru sposobu agregacji danych:
    - suma,
    - średnia,
    - wartość minimalna,
    - wartość maksymalna,
    - mediana,
    - odchylenie standardowe,
    - wariancja.

Na liście definiowanych zmiennych (zob. Rysunek 31):

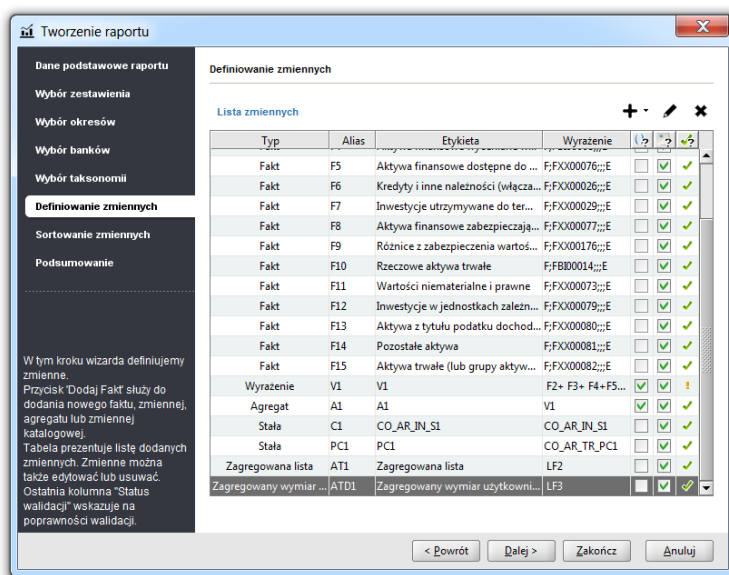
- w polu „**Typ**”, wprowadzane jest oznaczenie „**Zagregowana lista**”;
- wybranej zmiennej zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący tą zmienną, który w polu „**Alias**” ma postać: **ATx**, gdzie x-oznacza kolejny numer tego typu zmiennej;
- w polu „**Wyrażenie**” prezentowany jest identyfikator danej zmiennej, który zostaje nadany po wyborze wymaganej zmiennej przy wykorzystaniu funkcji .

Przy wyborze zmiennej wskazywane jest jedno pole z tabeli tuplowej, dla którego ma zostać wykonana agregacja danych.

Aby dokonać analizy rzeczywistych danych zawartych w tabelach listowych (bez ich agregacji), należy przy wyborze typu raportu (krok 2), wybrać wymagany typ („lista dla banków” lub „lista dla okresów”) a następnie przy wyborze zmiennych wybrać „Dodaj listę”.

Wybranie funkcji „**Dodaj zagregowane wymiary**”:

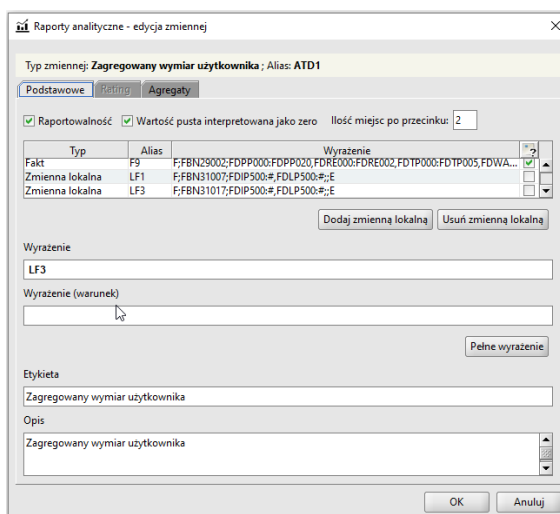
- pozwala do listy zmiennych dodać taką zmienną, która prezentować będzie zagregowane dane wymiarów użytkownika (zob. Rysunek 32) powiązane m.in z tabelami:
  - **FINREP**: FBN026A, FBN026B, FBN026C, FBN026D, FBN026E, FBN031A, FBN031B, FID002, FID003, FID004A, FID004B, FID004C, FIN025, FIN026_1, FIN026_2, FIN027,
  - **LE NBP ITS**: Ekspozycje w portfelu bankowym i handlowym, Szczegóły ekspozycji wobec pojedynczych klientów w ramach grup powiązanych klientów,

Rysunek 32. Dodaj „Zagregowane wymiary użytkownika” przy definiowaniu zmiennej

- wymaga wykorzystania funkcji , umożliwiającej:
  - w zakładce „**Podstawowe**” (zob. Rysunek 33):
    - dodanie/usunięcie wymaganej zmiennej lokalnej (powiązanej z wymiarami użytkownika) poprzez wybranie odpowiednio:

/
    - w polu „Wyrażenie”: wskazanie wcześniej wybranej zmiennej, dla której ma zostać wykonana agregacja danych;
    - zdefiniowanie wymaganego warunku, jeśli jakiś powinien być spełniony.

Rysunek 33. Wskazywanie w zakładce "Podstawowe" zmiennej lokalnej powiązanej z wymiarem użytkownika"

Przy wyborze zmiennej lokalnej wskazywana jest pozycja z tabeli powiązanej z wymiarem użytkownika, dla której ma zostać wykonana agregacja danych.

- w zakładce „**Agregaty**” dokonanie wyboru sposobu agregacji danych:
  - suma,
  - średnia,
  - wartość minimalna,
  - wartość maksymalna,
  - mediana,
  - odchylenie standardowe,
  - wariancja.

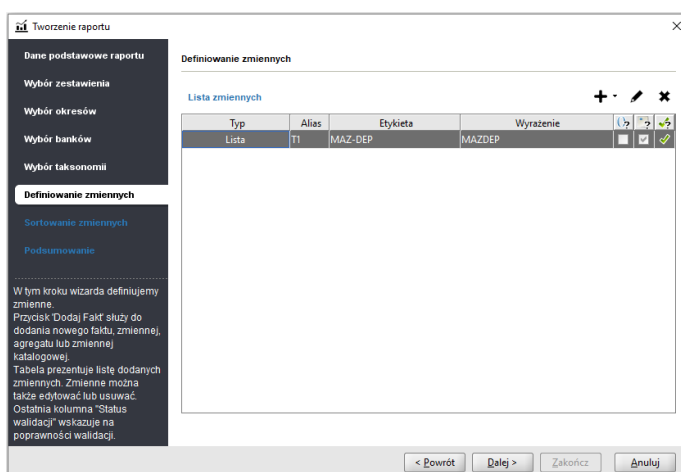
Na liście definiowanych zmiennych (zob. Rysunek 32):

- w polu „**Typ**”, wprowadzane jest oznaczenie „**Zagregowany wymiar użytkownika**”;
- wybranej zmiennej zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący tą zmienną, który w polu „**Alias**” ma postać: **ATDx**, gdzie x-oznacza kolejny numer tego typu zmiennej;
- w polu „**Wyrażenie**” prezentowany jest identyfikator danej zmiennej, który zostaje nadany po wyborze wymaganej zmiennej przy wykorzystaniu funkcji .

Po wygenerowaniu raportu analitycznego wybrane zmienne lokalne prezentować będą wartości zagregowane zgodnie z wcześniej wybranym agregatem.

Wybranie funkcji „**Dodaj listę**”:

- pozwala wybrać zmienną, która umożliwi analizę rzeczywistych danych zawartych w sprawozdaniach listowych:
  - **PEGAZ** - wszystkie formularze za wyjątkiem: PWEMI_1
  - **NB300**
- wyświetla ekran jak przedstawia to Rysunek 34,

Rysunek 34. Dodaj listę tuplową dla definiowanych zmiennych

- możliwe jest po wybraniu raportów, pozwalających na analizę danych listowych, czyli raportów: „Listy dla banków” i „Listy dla okresów”.

Na liście definiowanych zmiennych (zob. Rysunek 34):

- wszystkim listom tuplowym w kolumnie „**Typ**” nadawane jest określenie „**Lista**”;
- każdej wybranej liście tuplowej zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący wybraną listę, który w polu „**Alias**” ma postać: **Tx**, gdzie x-oznacza kolejny numer wybranego tupla;
- do pozycji „**Wyrażenie**” zostaje przeniesiony skrócony adres tupla.

Ponieważ do analizy danych tuplowych brane są pod uwagę całe listy powiązane z danym tuplem a nie tylko pojedyncze fakty, po wybraniu sprawozdania którego mają dotyczyć analizowane pozycje tuplowe, należy i wystarczy wskazać tylko jeden fakt należący do danej listy.

Jeżeli na jednym sprawozdaniu występuje kilka tupli, które mają być poddane analizie w tworzonym raporcie, to przy wyborze zmiennych, należy wybrać każdą listę osobno, wskazując jeden fakt należący do każdego z tupli.

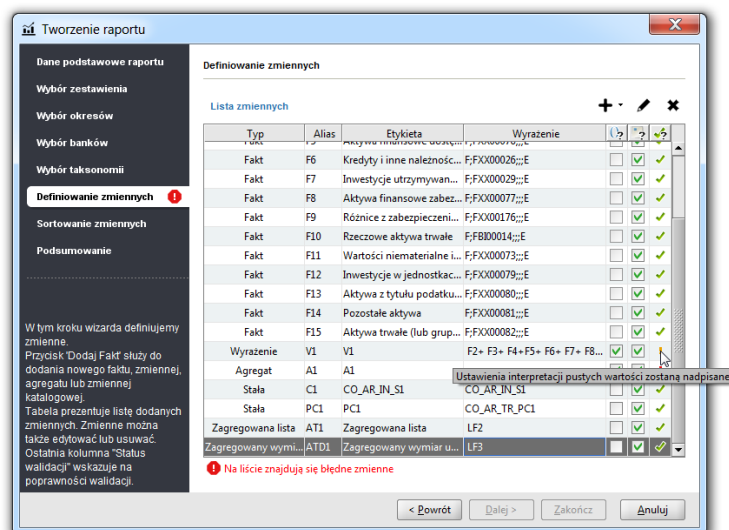
W takim przypadku, lista kolumn na raporcie analitycznym będzie sumą wszystkich kolumn ze wszystkich tupli a lista kluczy będzie sumą wartości kluczy.

W sytuacji, gdy wybrane listy mają wspólne klucze, to wartości z rekordów o tym samym kluczu będą zestawiane obok siebie w tym samym wierszu;

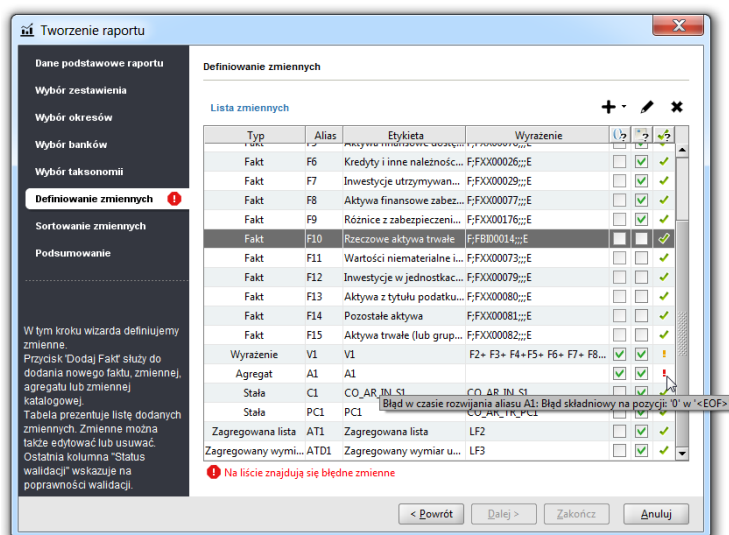
Wszystkie zmienne, wprowadzone w **6 kroku**, podlegają automatycznej walidacji poprawności i w ostatniej kolumnie „**Status walidacji**” jest to sygnalizowane jako:

- - walidacja zakończona poprawnie,
- - walidacja zakończona ostrzeżeniem (nie jest to błąd i pozwala przejść do kolejnego kroku),
- - walidacja zakończona błędem.

Po najechaniu kursorem myszki na znak: lub - wyświetlają się dodatkowa informacja o ostrzeżeniach bądź błędzie (zob. Rysunek 35, Rysunek 36).

Rysunek 35. Informacja o nadpisaniu ustawień interpretujących puste wartości

Rysunek 36. Informacja o błędnie zdefiniowanym agregacie

Tylko poprawna walidacja wszystkich pozycji pozwala na przejście do kolejnego kroku tworzenia raportu i przycisk jest aktywny.

Wskazane w tym kroku fakty, nowe zmienne utworzone w formie złożonych wyrażeń, agregaty, czy dane z katalogu, w zależności od tego jak zaznaczona jest pozycja „**Raportowalność zmiennej**” (środkowa kolumna), mogą być prezentowane na utworzonym raporcie lub też nie (zob. Rysunek 36 – zmienne: F10, F11, F12, F13, F14, F15 – nie będą prezentowane na wygenerowanym raporcie).

Brak zaznaczenia w pozycji „Raportowalność zmiennej” może oznaczać, że dana zmienna została włączona do listy zmiennych po to, aby stanowić element składowy utworzonego wyrażenia czy agregatu, ale nie ma być widoczna na tym raporcie.

Taka sytuacja może mieć miejsce przy tworzeniu różnych raportów, a szczególnie:

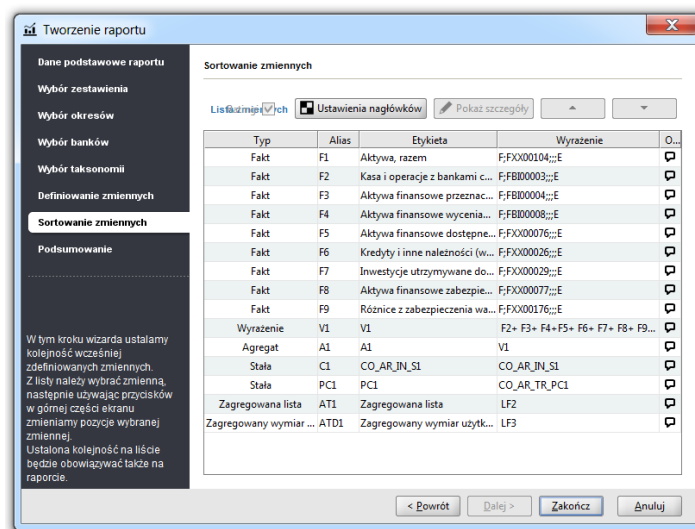
- „Raportu przekrojowego”,
- „Raportu porównawczego dla okresów”,
- „Raportu porównawczego dla banków”,

gdzie dopuszcza się możliwość raportowania tylko jednej zmiennej.

Przy definiowaniu takich raportów można wybrać wiele faktów, które byłyby wykorzystywane do stworzenia nowego wyrażenia czy agregatu, ale musiałyby być one wyłączone z raportowania tak, aby ostatecznie na przygotowanym raporcie prezentowana była tylko jedna zmienna.

1.1.3.7 Sortowanie raportowanych zmiennych

Krok siódmy, to sortowanie raportowanych zmiennych (zob. Rysunek 37).

Rysunek 37. Sortowanie raportowanych zmiennych

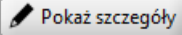
Na ekranie prezentowane są wszystkie te zmienne, które zostały wybrane w 6 kroku, i posiadały zaznaczoną pozycję „**Raportowalność zmiennej**”.

Kolejność w jakiej są one przedstawione na tej liście decyduje o tym, jak poszczególne zmienne będą prezentowane na wygenerowanym raporcie.

Jeżeli kolejność ułożenia zmiennych jest niewłaściwa, można tu dokonać stosownych zmian, wykorzystując do tego klawisze znajdujące się nad wyświetloną listą, czyli:

 - przenosi wskazaną zmienną o jedną pozycję wyżej,

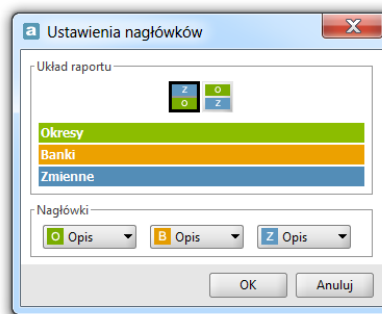
 - przenosi wskazaną zmienną o jedną pozycję niżej.

W kroku tym możliwe jest także po podświetleniu wymaganej zmiennej, przy użyciu przycisku , sprawdzenie szczegółów dla danej zmiennej.

Wszystkie ustawienia prezentowane są w takim układzie jak w kroku 6 przy wykorzystaniu zakładki „edytuj”. Tutaj jednak można tylko sprawdzić ustawienia dla zmiennych, ale nie można ich modyfikować.

Jeżeli opis wprowadzony dla sprawdzanej zmiennej jest nieodpowiedni bądź pole to jest puste a chcielibyśmy, aby na wygenerowanym raporcie taki opis się znalazł, nie trzeba cofać się do kroku 6 i tam go uzupełniać, wystarczy kliknąć na odpowiednią ikonę i tam wprowadzić zmiany.

Dodatkowo, przy wykorzystaniu klawisza funkcyjnego (zob. Rysunek 37), możliwe jest wprowadzenie zmian w zakresie ustawień nagłówek definiowanego raportu (zob. Rysunek 38).

Rysunek 38. Wprowadzanie zmian do "Ustawień nagłówek"

Można tu wprowadzić zmiany w zakresie:

- układu raportu (wybierając inny układ niż ten narzucony przez system),
- typów etykiet nagłówekowych dla:
  - Okresów,
  - Banków,
  - Zmiennych.

Dopuszczalne typy etykiet, to:

- Aliasy,
- Definicje,
- Etykiety,
- Opis,
- Typ mieszany.

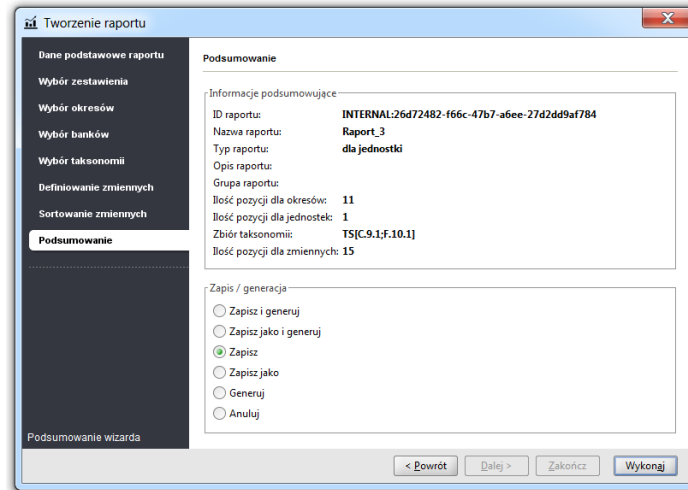
Jeżeli funkcja ta z jakiegoś powodu nie zostanie wykorzystana podczas definiowania raportu, a chcielibyśmy wprowadzić zmiany w zakresie ustawień nagłówek, to można to także zrobić już po wygenerowaniu raportu.

Zatwierdzenie wszystkich ustawień i przejście do podsumowania raportu odbywa się po użyciu klawisza

Zakończ

1.1.3.8 Podsumowanie

Krok ósmy, to podsumowanie (zob. Rysunek 39).

Rysunek 39. Podsumowanie wprowadzonych ustawień dla definiowanego raportu

Prezentowane tu są:

W górnym panelu okna:

- Informacje o wcześniej dokonanych wyborach i ustawieniach, takich jak:
  - ID raportu (nadany automatycznie przez system),
  - Nazwa raportu,
  - Typ raportu,
  - Opis raportu (jeśli został przez nas wprowadzony),
  - Grupa raportu (jeśli wybraliśmy grupę, do której ma być przypisany raport),
  - Ilość pozycji dla okresów,
  - Ilość pozycji dla jednostek,
  - Zbiór taksonomii, z którą powiązany jest raport,
  - Ilość wybranych i raportowanych zmiennych.

W dolnym panelu okna:

- Możliwe wybory związane z generowaniem i zapisywaniem zdefiniowanego raportu:
  - Zapisz i generuj,
  - Zapisz jako i generuj,
  - Zapisz,
  - Zapisz jako,
  - Generuj,

- Anuluj.

„Zapisz i generuj”:

- wygeneruje zdefiniowany raport oraz
- zapisze raport pod nazwą określoną przy jego tworzeniu.

„Zapisz jako i generuj”:

- wygeneruje zdefiniowany raport oraz
- zapisze raport pod nową (inną niż podana przy tworzeniu) nazwą.

„Zapisz”:

- zapisze raport pod nazwą określoną przy jego tworzeniu, ale
- nie wygeneruje raportu.

„Zapisz jako”:

- zapisze raport pod nową (inną niż podana przy tworzeniu) nazwą, ale
- nie wygeneruje raportu.

„Generuj”:

- wygeneruje zdefiniowany raport, ale
- nie dokona jego zapisu.

„Anuluj”:

- zakończy pracę wizarda,
- nie wygeneruje zdefiniowanego raportu,
- nie dokona jego zapisu.

Po wybraniu odpowiedniej opcji z dolnego panelu okna i zatwierdzeniu dokonanego wyboru klawiszem

aplikacja zachowa się zgodnie z naszym wyborem.

Wybranie jednej z opcji, która wygeneruje zdefiniowany raport, spowoduje:

- automatyczne przejście do trybu „Dokumenty” – zob. rozdział 1.2 Tryb „Dokumenty”,
- zaprezentowanie danych zgodnych z warunkami zdefiniowanymi przy tworzeniu raportu;
- wyświetlenie ekranu (zob. Rysunek 40).

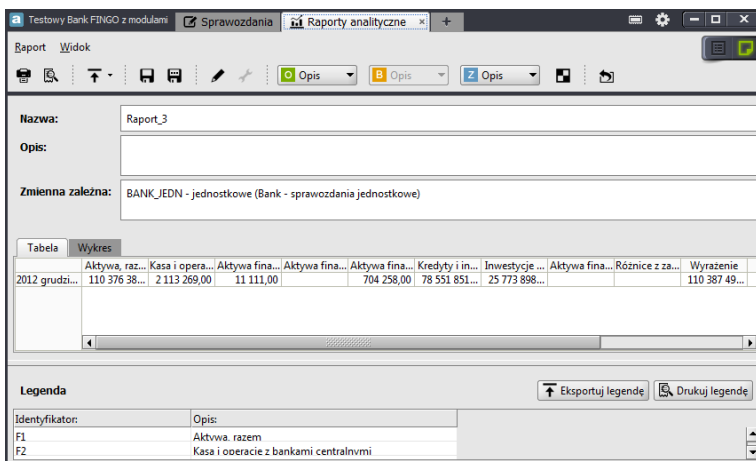

Tabela	Wykres																				
2012 grudni...	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Aktywa, raz...</th> <th>Kasa i opera...</th> <th>Aktywa fina...</th> <th>Aktywa fina...</th> <th>Aktywa fina...</th> <th>Kredyty i in...</th> <th>Inwestycje ...</th> <th>Aktywa fina...</th> <th>Różnice z za...</th> <th>Wyrażenie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>110 376 38...</td> <td>2 113 269,00</td> <td>11 111,00</td> <td></td> <td>704 258,00</td> <td>78 551 851...</td> <td>25 773 898...</td> <td></td> <td></td> <td>110 387 49...</td> </tr> </tbody> </table>	Aktywa, raz...	Kasa i opera...	Aktywa fina...	Aktywa fina...	Aktywa fina...	Kredyty i in...	Inwestycje ...	Aktywa fina...	Różnice z za...	Wyrażenie	110 376 38...	2 113 269,00	11 111,00		704 258,00	78 551 851...	25 773 898...			110 387 49...
Aktywa, raz...	Kasa i opera...	Aktywa fina...	Aktywa fina...	Aktywa fina...	Kredyty i in...	Inwestycje ...	Aktywa fina...	Różnice z za...	Wyrażenie												
110 376 38...	2 113 269,00	11 111,00		704 258,00	78 551 851...	25 773 898...			110 387 49...												

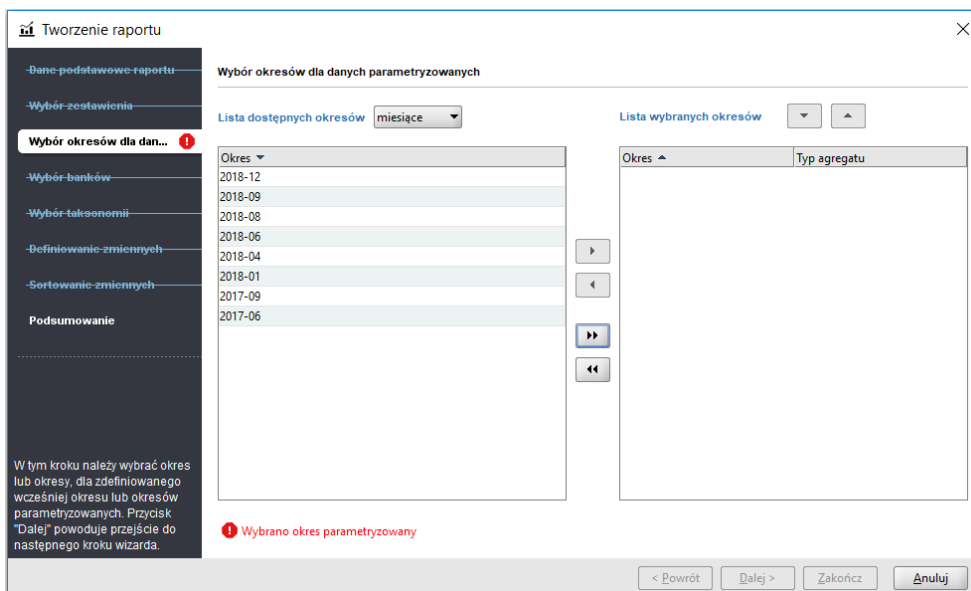

Identyfikator:	Opis:
F1	Aktywa, razem
F2	Kasa i coeresie z bankami centralnymi

Rysunek 40. Wygenerowany "Raport analityczny" przedstawiony w formie tabeli

Jeżeli w procesie definiowania raportu analitycznego wybrany został parametryzowany okres lub parametryzowany bank, wówczas po przejściu przez wszystkie kroki definiowania raportu i wybraniu opcji „Generuj”:

- **nie wygeneruje się raport**, jak przedstawia to Rysunek 40, tylko:
- wyświetli się ekran z wyborem odpowiednio: okresu (zob. Rysunek 41) lub banku (zob. Rysunek 42), dla którego ma zostać wygenerowany raport. Widok wizarda może różnić się w zależności od typu wybranego raportu.

Wybór okresów dla danych parametryzowanych

Lista dostępnych okresów:

Okres
2018-12
2018-09
2018-08
2018-06
2018-04
2018-01
2017-09
2017-06

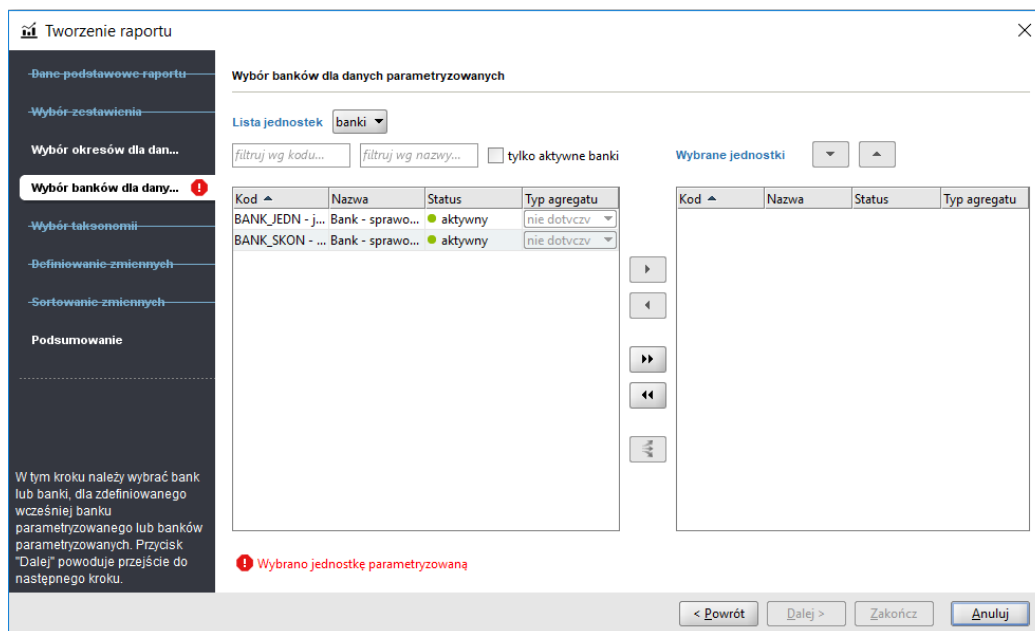
Lista wybranych okresów

Okres	Typ agregatu
-------	--------------

Wybrano okres parametryzowany

< Powrót   Dalej >   Zakończ   Anuluj

Rysunek 41. Wybór okresu dla danych parametryzowanych

Rysunek 42. Wybór banku dla danych parametryzowanych

Nowozdefiniowany raport zawsze posiada status „**w edycji**” co oznacza, że może on jeszcze podlegać modyfikacji.

Jeżeli proces definiowania raportu został zakończony i chcemy, aby raport był dostępny również dla innych użytkowników, wymagane jest dokonanie zmiany statusu raportu na „**aktywny**” (zob. 2.1.9 Zmiana statusu raportu).

Funkcja definiowania raportów analitycznych:

- dostępna jest wyłącznie dla banków korzystających w pełnym zakresie z „Modułu analitycznego”,
- dla banków spółdzielczych korzystających z modułu „Raportów analitycznych” w ograniczonym zakresie – funkcja ta nie jest dostępna.

1.1.4 Edycja raportu analitycznego

Aby uruchomić funkcję „**Edycja raportu analitycznego**”, należy wybrać:

- Menu „**Raport**” → Edytuj
- lub
- ikonę

Funkcja ta:

- pozwala na wprowadzenie zmian do wcześniej zdefiniowanego raportu analitycznego,
- umożliwia edytowanie wszystkich pozycji utworzonego raportu,

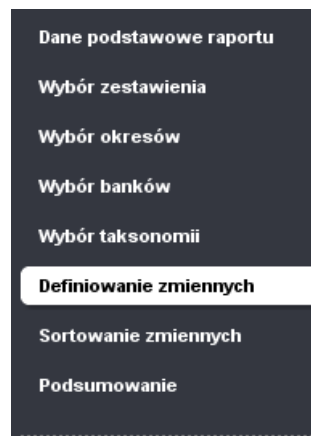

- jest dostępna w obu trybach pracy w module raportów analitycznych:
  - w trybie „Lista raportów” – po zaznaczeniu (podświetleniu) raportu, który ma podlegać edycji;
  - w trybie „Dokumenty” – po wygenerowaniu raportu (zob. rozdział [Tryb „Dokumenty”](#)).

Jeżeli po zakończeniu edycji wprowadzone zmiany nie zostaną zapisane, taki raport nie będzie zawierał nowowprowadzonych zmian.

Aby zmodyfikować wcześniej zdefiniowany raport analityczny, możliwe jest:

- przechodzenie przez wszystkie kroki „wizarda raportów”, używając odpowiednio klawiszy czy bądź;
- wybranie z lewej strony wyświetlonego okna, właściwego kroku „wizarda raportów”, w którym chcemy wprowadzić zmiany (zob. Rysunek 43).

Rysunek 43. Prezentacja poszczególnych kroków "Wizarda raportów"

Edycja utworzonego raportu może być w dowolnym momencie przerwana, przy użyciu klawisza .

Funkcja ta:

- dostępna jest wyłącznie dla banków korzystających w pełnym zakresie z „Modułu analitycznego”,
- dla banków spółdzielczych korzystających z „Modułu raportów analitycznych” w ograniczonym zakresie – funkcja nie jest dostępna.

1.1.5 Generowanie raportu analitycznego

Aby uruchomić funkcję „**Generowanie raportu analitycznego**”, należy wybrać:

- **Menu „Raport”** → Generuj

lub

- ikonę

Funkcja ta:

- pozwala na wygenerowanie raportu analitycznego, w oparciu o dane sprawozdawcze znajdujące się w bazie;
- prezentuje dane w takiej samej postaci, jak raport wygenerowany w ostatnim kroku tworzenia tego raportu (zob. Rysunek 40).

Funkcja ta, dostępna jest:

- dla banków posiadających pełny dostęp do modułu analitycznego jak i
- dla banków spółdzielczych korzystających z raportów zdefiniowanych przez Zrzeszenia.

Dla raportów, dla których w procesie tworzenia raportu zdefiniowane zostały konkretne banki i okresy których ma dotyczyć raport, po wybraniu funkcji :

- system automatycznie przechodzi do prezentacji wymaganych danych.

Przy raportach, dla których w procesie definiowania został wybrany:

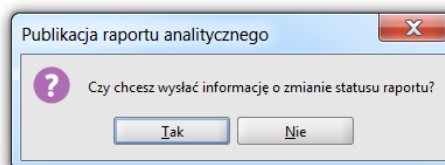
- parametryzowany bank lub
- parametryzowany okres (dotyczy to większości raportów definiowanych przez Zrzeszenia banków spółdzielczych),

uruchomiona funkcja ma wydłużony cykl, gdyż wymagane jest dokładne sprecyzowanie banków bądź okresów, których ma dotyczyć przygotowywany raport.

1.1.6 Publikacja raportu analitycznego w transIS

Aby uruchomić funkcję „**Publikacja raportu analitycznego**”, należy:

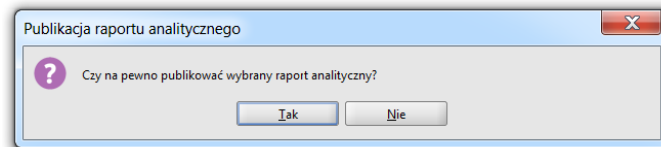
- **dla raportów o statusie „edycja”:**
  - wykonać zmianę statusu na „aktywny” (przy wykorzystaniu klawisza funkcyjnego),
  - udzielić pozytywnej odpowiedzi na pytanie „czy chcesz wysłać informację o zmianie statusu raportu?” (zob. Rysunek 44),

Rysunek 44. Zapytanie o wysłaniu informacji o zmianie statusu

- **dla raportów o statusie „aktywny”:**
  - wybrać ikonę funkcyjną ,

- o udzielić pozytywnej odpowiedzi na pytanie „czy publikować raport analityczny” (zob. Rysunek 45).

Rysunek 45. Zapytanie, czy publikować raport analityczny

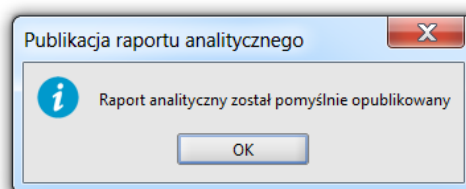
Udzielenie negatywnej odpowiedzi w pierwszym czy drugim przypadku skutkować będzie tym, że:

- do banków spółdzielczych nie dotrze informacja o zmianach wprowadzonych dla raportu analitycznego.

Funkcja ta:

- dostępna jest wyłącznie w systemie transIS,
- pozwala na udostępnienie bankom spółdzielczym, raportów analitycznych przygotowanych w systemie transIS przez ich zrzeszenia;
- może być wykonywana wyłącznie przez użytkownika o uprawnieniach administratora,
- dotyczy tylko tych raportów, dla których w procesie tworzenia raportu wybrany został typ: „do publikacji” (raporty te mają w pierwszej kolumnie listy raportów dodatkową ikonę).

Po prawidłowo dokonanej publikacji wybranego raportu, wyświetlany jest komunikat jak prezentuje to Rysunek 46.

Rysunek 46. Komunikat o pomyślnie opublikowanym raporcie

Jeżeli w pierwszej kolumnie na liście utworzonych raportów ikona: zmieni zabarwienie na czerwone, czyli będzie miała postać - oznacza to, że dla danego raportu zostały wprowadzone zmiany, które nie zostały jeszcze opublikowane do banków.

1.1.7 Eksport definicji raportu analitycznego

Aby uruchomić funkcję „**Eksport definicji raportu analitycznego**”, należy wybrać:

- Menu „Raport” → Eksportuj

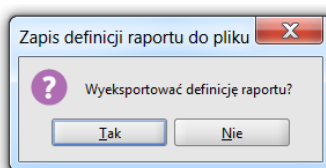
lub

- ikonę

Funkcja ta:

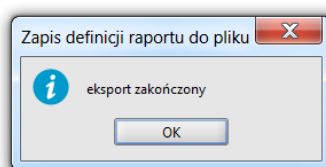
- pozwala na wyeksportowanie i zapisanie we wskazanym miejscu, definicji utworzonego raportu;
- zawsze dotyczy zaznaczonego (podświetlonego) na liście raportu analitycznego,
- może być uruchomiona dla każdego raportu, niezależnie od statusu w jakim się on znajduje.

Po uruchomieniu tej funkcji i udzieleniu pozytywnej odpowiedzi na wyświetlone zapytanie (zob. Rysunek 47), następuje zapisanie w formacie xml, definicji wybranego raportu.

Rysunek 47. Zapytanie o wyeksportowanie definicji raportu

O pozytywnym zakończeniu funkcji, użytkownik jest informowany komunikatem (zob. Rysunek 48).

Rysunek 48. Informacja o zapisaniu definicji raportu do pliku

1.1.8 Import definicji raportu z pliku

Aby uruchomić funkcję „Import definicji raportu analitycznego”, należy wybrać:

- Menu „Raport” → Importuj

lub

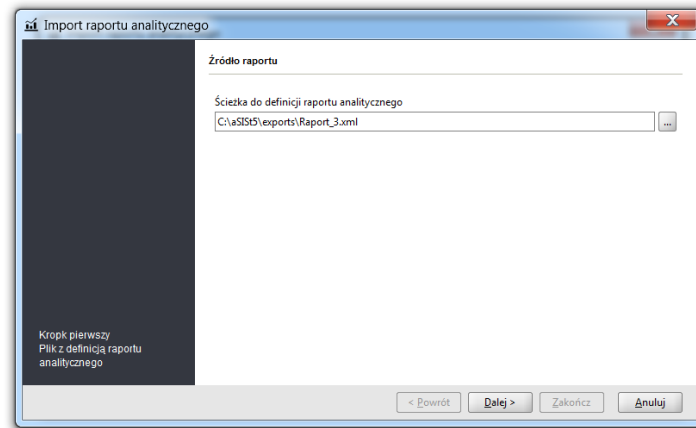
- ikonę

Funkcja ta:

- pozwala na zaimportowanie z pliku zapisanego w odpowiednim formacie xml, definicji raportu analitycznego;
- każdorazowo przebiega w trzech krokach.

Krok pierwszy, to wskazanie ścieżki do pliku, zawierającego zapisaną definicję importowanego raportu analitycznego (zob. Rysunek 49).

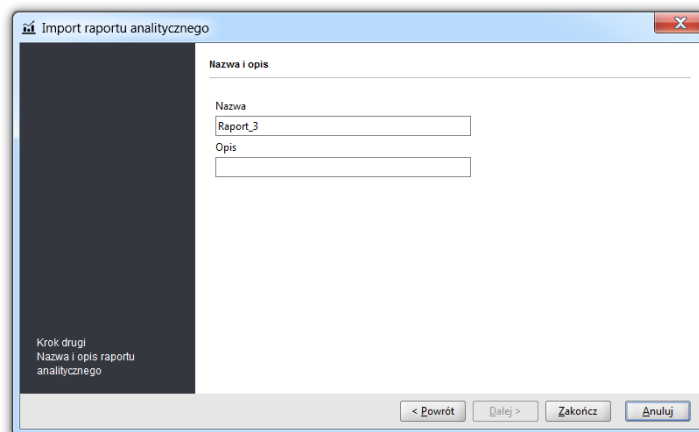
Wyboru tego dokonuje się po kliknięciu na przycisk .

Rysunek 49. Wskazanie ścieżki do importowanego pliku z definicją raportu

Przejdzie do kolejnego kroku odbywa się po wybraniu przycisku .

Krok drugi, to prezentacja nazwy i opisu dla importowanej definicji raportu (zob. Rysunek 50).

Rysunek 50. Prezentacja nazwy i opisu importowanej definicji raportu

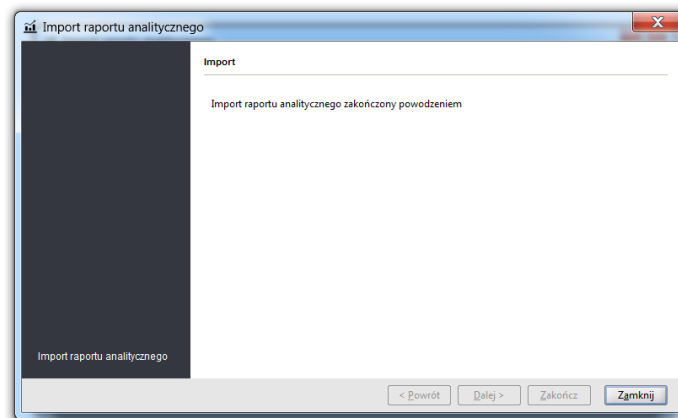
Jeśli w bazie aSIS już raport o takiej samej nazwie, wówczas:

- na ekranie zostanie zaprezentowany komunikat **Raport o podanej nazwie już istnieje**,
- nie można zaimportować takiej definicji raportu,
- aby dokonać importu, konieczne jest wprowadzenie zmiany, do prezentowanej tu nazwy.

Wybranie przycisku , spowoduje przejście do właściwego importu, czyli do kroku trzeciego.

Krok trzeci, to właściwy import definicji raportu.

Po jego zakończeniu, wyświetlany jest ekran (zob. Rysunek 51):

Rysunek 51. Zakończenie importu raportu analitycznego

Wybranie przycisku :

- kończy działanie funkcji „Import definicji raportu”,
- w trybie „Lista raportów” prezentuje nowozaimportowany raport.

1.1.9 Zmiana statusu raportu

Aby uruchomić funkcję „Zmiana statusu raportu”, należy wybrać:

- **Menu „Raport”** → Zmień status

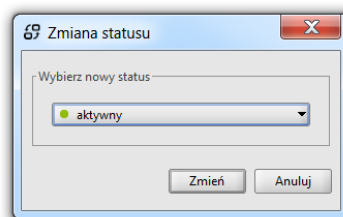
lub

- ikonę

Funkcja ta:

- dla wybranego (podświetlonego) raportu, pozwala na zmianę statusu tego raportu;
- jest konieczna do wykonania, aby przygotowany raport analityczny mógł zostać udostępniony innym użytkownikom;
- dostępna jest wyłącznie dla banków korzystających w pełnym zakresie z „Modułu analitycznego”;
- dla banków spółdzielczych korzystających z „Modułu raportów analitycznych” w ograniczonym zakresie – funkcja nie jest dostępna.

Po uruchomieniu funkcji „Zmień status”, wyświetlany jest ekran (zob. Rysunek 52):

Rysunek 52. Zmiana statusu raportu analitycznego

W zależności od tego, na jakim etapie przygotowywania i dostępności jest zdefiniowany raport analityczny, wyróżnić można trzy różne statusy raportów:

- **„w edycji”** – raport może jeszcze podlegać modyfikacji i przez to nie jest jeszcze dostępny dla innych użytkowników o uprawnieniach niższych od administratora.
Jego twórca bądź inny administrator może taki raport:
  - edytować,
  - generować,
  - zmienić mu status na: „aktywny” bądź „nieaktywny”,
  - publikować (dotyczy to systemu transIS),

- **„aktywny”** – definiowanie raportu zostało zakończone i raport został udostępniony innym użytkownikom. Raport o tym statusie może być przez różnych użytkowników:
  - generowany.Jego twórca bądź inny administrator może taki raport:
  - edytować,
  - generować,
  - zmienić mu status na: „w edycji” bądź „nieaktywny”,
  - publikować (dotyczy to systemu transIS),

- **„nieaktywny”** – raport nie jest dostępny dla innych użytkowników.
Jego twórca bądź inny administrator może taki raport:
  - edytować (po zapisaniu wprowadzonych zmian następuje automatyczna zmiana statusu raportu na „w edycji”),
  - zmienić mu status na: „aktywny” bądź „w edycji”.

W bankach spółdzielczych, nieposiadających licencji rozszerzonej o moduł „Raportów analitycznych”:

- statusy raportów analitycznych mogą być zmieniane wyłącznie poprzez system transIS, przez właściwe Zrzeszenie;
- generowane mogą być tylko takie raporty, które posiadają status „aktywny”;
- jeżeli raport posiada status „w edycji” oznacza to, że jest on aktualnie modyfikowany przez zrzeszenie i dopiero po:
  - wprowadzeniu w systemie transIS stosownych zmian,
  - zatwierdzeniu dokonanych modyfikacji i
  - ponownym opublikowaniu tego raportu – automatyczna zmiana statusu na „aktywny”,raport może być ponownie generowany przez bank.

1.1.10 Usuwanie raportu analitycznego

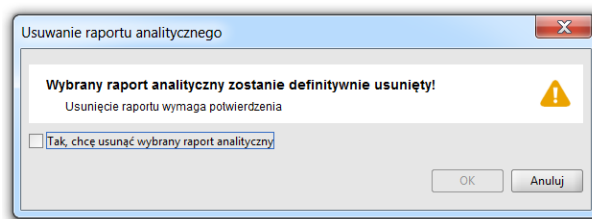
Aby uruchomić funkcję „**Usuń raport analityczny**”, należy wybrać:

- Menu „**Raport**” → ✖ **Usuń**
- lub
- ikonę ✖

Funkcja ta:

- pozwala na trwałe usunięcie raportu analitycznego, znajdującego się na liście utworzonych raportów;
- dostępna jest wyłącznie dla banków korzystających w pełnym zakresie z „Modułu analitycznego”,
- dla banków spółdzielczych korzystających z „Moduł raportów analitycznych” w ograniczonym zakresie – funkcja nie jest dostępna.

Każdorazowo, przed usunięciem wybranego raportu wyświetla się komunikat (zob. Rysunek 53), który wymaga potwierdzenia naszej decyzji.

Rysunek 53. Zapytanie o usunięcie raportu analitycznego

Po zatwierdzeniu decyzji o usunięciu raportu, nie ma możliwości ponownego przywrócenia aktywności tego raportu.

1.2 Tryb „Dokumenty”

Tryb „Dokumenty” w module „Raporty analityczne” (zob. Rysunek 51, Rysunek 54, Rysunek 55) to stan, w który aplikacja przechodzi prezentując wyniki wygenerowanego raportu analitycznego.

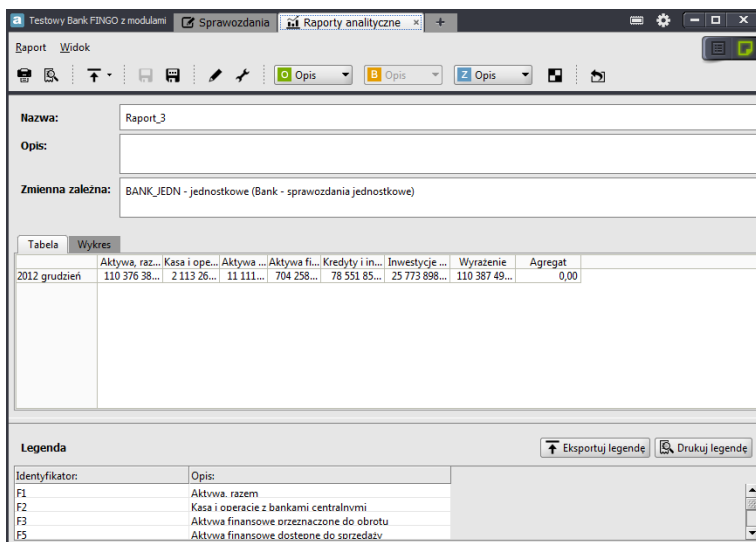

Tabela	Wykres	Aktywa, raz...	Kasa i ope...	Aktywa ...	Aktywa fi...	Kredyty i in...	Inwestycje ...	Wyrażenie	Agregat
2012 grudzień		110 376 38...	2 113 26...	11 111...	704 258...	78 551 85...	25 773 898...	110 387 49...	0,00

Identyfikator:	Opis:
F1	Aktwa. razem
F2	Kasa i operacje z bankami centralnymi
F3	Aktwa finansowe przeznaczone do obrotu
F5	Aktwa finansowe dostępne do sprzedaży

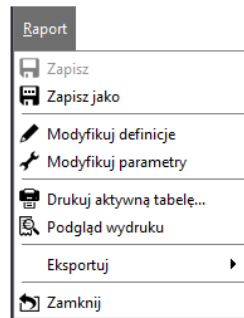
Rysunek 54. Prezentacja wygenerowanego raportu analitycznego – tryb „Dokumenty”

Przejęcie do trybu „Dokumenty”, może nastąpić po:

- wygenerowaniu raportu analitycznego – prezentowane są wówczas wyniki tego wygenerowanego raportu,
- zmianie „przełącznika widoku” z na: i wówczas prezentowane są dane ostatnio wygenerowanego raportu (jeśli po starcie aplikacji, żaden raport nie był generowany, wówczas ekran jest pusty).

Funkcje zostały tu pogrupowane w menu:

- Raport (zob. Rysunek 55):
  - Zapisz,
  - Zapisz jako,
  - Modyfikuj definicje,
  - Modyfikuj parametry,
  - Drukuj aktywną tabelę,
  - Podgląd wydruku,
  - Eksportuj wygenerowany raport:
    - do formatu MS Excel scalając komórki,
    - do formatu MS Excel bez scalania komórek,
    - do formatu CSV,
  - Zamknij,

Rysunek 55. Menu "Raport" w trybie "Dokumenty"

- Widok (zob. Rysunek 56):
  - Zmień układ raportu.

Rysunek 56. Menu "Widok" w trybie "Dokumenty"

Dodatkowo, poniżej menu funkcyjnego w formie ikon (zob. rysunek 54), zostały udostępnione funkcje:

- drukuj wygenerowany raport,

- podgląd wydruku,

- eksportuj wygenerowany raport do formatu MS Excel (scalając/bez scalania komórek) lub

CSV,

- zapisz raport,

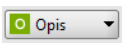
- zapisz jako,

- modyfikuj definicje raportu,

- modyfikuj parametry,

- typ etykiety dla okresu,

- typ etykiety dla banków,

- typ etykiety dla zmiennej,

- zmień układ raportu,

- zamknij raport i przejdź do trybu „Lista raportów”.

Wygenerowany raport zawiera dane dla:

- faktów:

- wybranych w 6 kroku definiowania raportu (zob. rozdział [Definiowanie zmiennych](#)),
- posortowanych w 7 kroku definiowania raportu (zob. rozdział [Sortowanie raportowanych zmiennych](#)),
- okresów sprawozdawczych wybranych w 3 kroku definiowania raportu (zob. rozdział [Wybór okresów poddawanych analizie](#)),
- banków wybranych w 4 kroku definiowania raportu (zob. rozdział [Wybór jednostek definiowanego raportu](#)),
- taksonomii wybranej w 5 kroku definiowania raportu (zob. rozdział [Wybór taksonomii, z którą ma być powiązany raport](#)).

Każdy użytkownik, po wygenerowaniu raportu może jeszcze dodatkowo wprowadzić zmiany, w sposobie graficznej prezentacji wygenerowanych danych.

1.2.1 Sposoby prezentacji wygenerowanego raportu

Wygenerowany raport może być prezentowany w formie:

- **tabeli** (zob. Rysunek 51) lub
- **wykresu**:
  - w układzie słupkowym (zob. Rysunek 56)
  - w układzie liniowym (zob. Rysunek 57)

1.2.1.1 Tabelaryczna postać wygenerowanego raportu analitycznego

Tabela, w której prezentowany jest wygenerowany raport, prezentuje dane zgodne z wcześniejszymi wyborami, dokonanymi podczas definiowania raportu.

Liczba kolumn i wierszy w tabeli, uzależniona od tych wcześniejszych wyborów.

Użytkownik po wygenerowaniu raportu może dodatkowo wprowadzić zmiany w zakresie sposobu prezentacji tych danych, czyli:

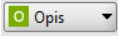
przy wykorzystaniu ikony funkcyjnej - **zmienić układu raportu** (zob. rysunek 57). Funkcja ta była również dostępna w 7 kroku definiowania raportu, przy wykorzystaniu klawisza funkcyjnego

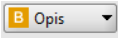
 Ustawienia nagłówek (zob. rozdział [Sortowanie raportowanych zmiennych](#))

Rysunek 57. Zmiana układu raportu

- przy wykorzystaniu ikon funkcyjnych:

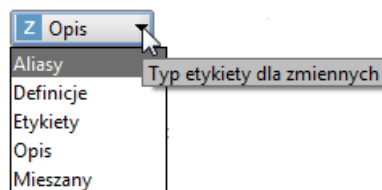
 - dla okresów,

 - dla banków,

 - dla zmiennych,

- **zmienić typy etykiet**, czyli opis wierszy i kolumn (zob. Rysunek 58), które mogą przyjmować postać:

- kodów faktów -aliasów,
- definicji adresów faktów,
- etykiet,
- opisów,
- mieszanych.

Rysunek 58. Typy etykiet dla zmiennych

Funkcje te, dostępne są:

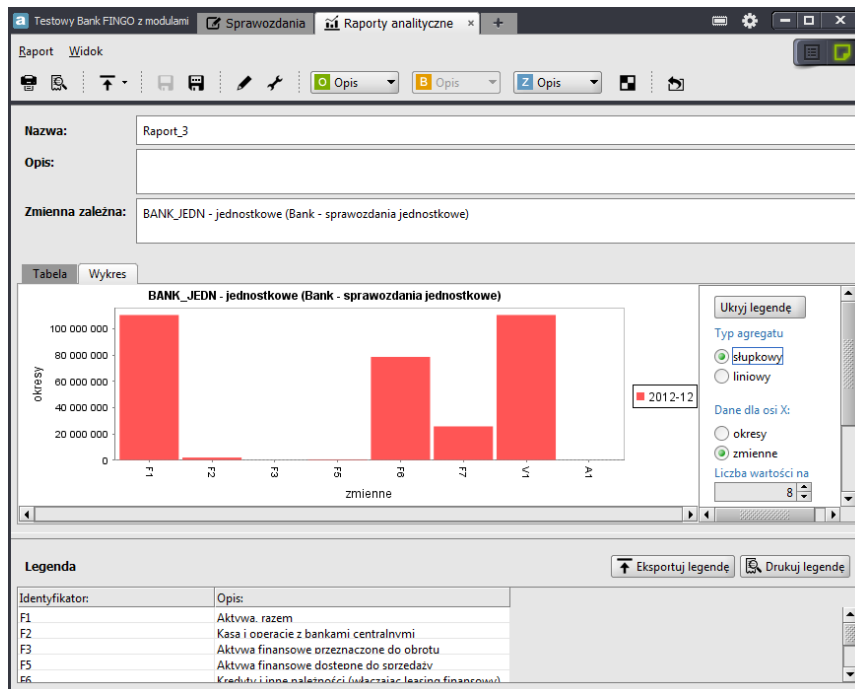
- dla wszystkich użytkowników aSIS, mających dostęp do zdefiniowanych raportów analitycznych, niezależnie od tego, czy mają pełny czy tylko ograniczony dostęp do modułu „Raporty analityczne”.

1.2.1.2 Prezentacja wygenerowanego raportu analitycznego w formie wykresu

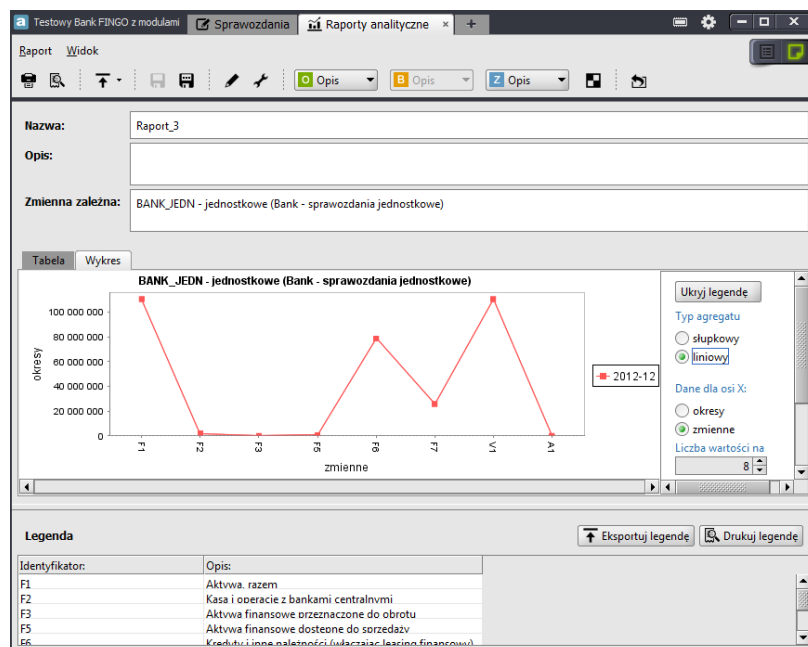
Wybierając zakładkę , możliwe jest przełączenie widoku wygenerowanego raportu na postać graficzną i zaprezentowanie wymaganych danych w formie wykresu.

W zależności od dokonanego wyboru **typu agregatu**, wykres ten może być prezentowany w formie:

- wykresu słupkowego (zob. Rysunek 59),
- wykresu liniowego (zob. Rysunek 60).

Rysunek 59. Raport analityczny przedstawiony w formie wykresu słupkowego

Rysunek 60. Raport analityczny przedstawiony w formie wykresu liniowego

W obu rodzajach wykresów (słupkowym i liniowym), istnieje dodatkowo możliwość wprowadzania zmian w zakresie informacji prezentowanych na osi X i Y, poprzez odpowiedni **wybór dla osi X**:

- okresu,
- zmiennej
- banku.

Funkcje te:

- dostępne są dla wszystkich użytkowników aSIS, mających dostęp do zdefiniowanych raportów analitycznych, niezależnie od tego, czy mają pełny czy tylko ograniczony dostęp do modułu „Raporty analityczne”;
- nie dotyczą raportów listowych.

1.2.2 Drukowanie wygenerowanego raportu analitycznego

Wygenerowany raport analityczny, może zostać wydrukowany, przy wykorzystaniu funkcji „Drukuj aktywną tabelę” poprzez wybranie:

- **Menu „Raport”** → Drukuj aktywną tabelę...

lub

- ikony

Funkcja ta:

- dostępna jest dla wszystkich użytkowników aSIS, mających dostęp do zdefiniowanych raportów analitycznych, niezależnie od tego, czy mają pełny czy tylko ograniczony dostęp do modułu „Raporty analityczne”;
- pozwala na wydrukowanie wygenerowanego raportu zarówno w formie tabelarycznej jak i wykresu (jeżeli dla danego raportu opcja wykresu jest dostępna).

1.2.3 Podgląd wydruku wygenerowanego raportu

Aby uruchomić funkcję „**Podgląd wydruku raportu**”, należy wybrać:

- **Menu „Raport”** → Podgląd wydruku

lub

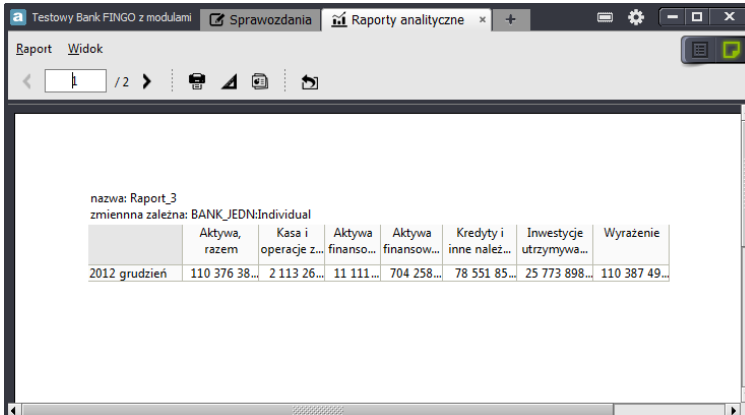
- ikonę

Funkcja ta:

- dostępna jest dla wszystkich użytkowników aSIS, mających dostęp do zdefiniowanych raportów analitycznych, niezależnie od tego, czy mają pełny czy tylko ograniczony dostęp do modułu „Raporty analityczne”;
- pozwala na podgląd wygenerowanego raportu analitycznego w formie, w jakiej formie będzie możliwe jego wydrukowanie;
- umożliwia wykonanie wydruku raportu, po wybraniu ikony ;

- ułatwia dokonanie zmian w ustawieniach, przed dokonaniem właściwego wydruku:
  - poprzez wykorzystanie funkcji „Ustawienia strony”, dostępnej tu po wybraniu ikony ;
  - poprzez wykorzystanie funkcji „Ustawienie wydruku” po wybraniu ikony .

Przykładowy obraz ekranu po uaktywnieniu funkcji „Podgląd wydruku” (zob. Rysunek 61):

nazwa: Raport_3
zmienna zależna: BANK_JEDN:Individual

	Aktywa, razem	Kasa i operacje z...	Aktywa finansow...	Aktywa finansow...	Kredyty i inne należ...	Inwestycje utrzymywa...	Wyrażenie
2012 grudzień	110 376 38...	2 113 26...	11 111 ...	704 258...	78 551 85...	25 773 898...	110 387 49...

Rysunek 61. Podgląd wydruku dla wygenerowanego raportu analitycznego

Zamknięcie funkcji „Podglądu wydruku” i powrót do widoku ogólnego wygenerowanego raportu analitycznego możliwe jest przy wykorzystaniu znajdującej się tam ikony .

1.2.4 Eksport wygenerowanego raportu

Aby uruchomić funkcję „Eksport wygenerowanego raportu”, należy wybrać:

- Menu „Raport” → Eksportuj
- lub
- ikonę ,

a następnie jedną z opcji:

- Eksport do formatu MS Excel
- Eksport do formatu CSV

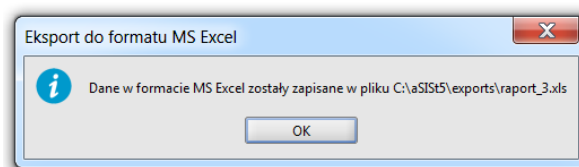
Funkcja ta:

- pozwala na utworzenie i wyeksportowanie pliku z danymi wygenerowanego raportu analitycznego,
- umożliwia zapisanie utworzonego pliku w jednym z formatów:
  - MS Excel
  - lub
  - CSV

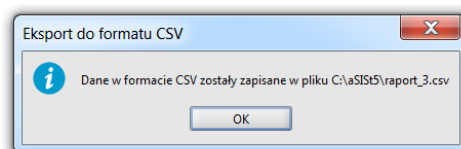
- dostępna jest dla wszystkich użytkowników aSIS, mających dostęp do zdefiniowanych raportów analitycznych, niezależnie od tego, czy mają pełny czy tylko ograniczony dostęp do modułu „Raporty analityczne”.

Po jej uruchomieniu wymagane jest wskazanie odpowiedniej ścieżki do zapisu pliku.

Zakończenie działania funkcji sygnalizowane jest w formie jednego z przykładowych poniżej zaprezentowanych komunikatów (zob. Rysunek 62, Rysunek 63).

Rysunek 62. Wyeksportowanie wygenerowanego raportu do pliku w formacie Excel

Rysunek 63. Wyeksportowanie wygenerowanego raportu do pliku w formacie CSV

1.2.5 Zapis zmian w wygenerowanym raporcie

Aby zapisać zmiany wprowadzone do wygenerowanego raportu, można uruchomić jedną z funkcji: „Zapisz” lub „Zapisz jako”, wybierając odpowiednio:

- Menu „Raport” → Zapisz

lub

- ikonę

- Menu „Raport” → Zapisz jako

lub

- Ikonę

Funkcje te:

- dostępne są wyłącznie dla banków korzystających w pełnym zakresie z „Modułu analitycznego”,
- dla banków spółdzielczych korzystających z „Modułu raportów analitycznych” w ograniczonym zakresie – funkcja nie są dostępne.

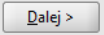

1.2.6 Modyfikowanie wygenerowanego raportu

Aby wprowadzić zmiany do wygenerowanego raportu, można uruchomić jedną z funkcji: **„Modyfikuj definicje raportu”** lub **„Modyfikuj parametry raportu”**, wybierając odpowiednio:

- **Menu „Raport”** → Modyfikuj definicje
- lub
- ikonę

Funkcja ta:

- automatycznie przenosi użytkownika do szóstego kroku definiowania raportu (zob. rozdział [Definiowanie zmiennych](#)), gdzie pozwala na wprowadzenie zmian do wcześniej wybranych zmiennych;
- przy wykorzystaniu klawiszy , umożliwia wprowadzanie zmian również do innych pozycji wcześniej dokonanych wyborów;
- dostępna jest wyłącznie dla banków korzystających w pełnym zakresie z „Modułu analitycznego”,
- dla banków spółdzielczych korzystających z „Modułu raportów analitycznych” w ograniczonym zakresie – funkcja nie jest dostępna.

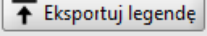
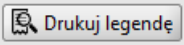
- **Menu „Raport”** → Modyfikuj parametry
- lub
- ikonę

Funkcja ta:

- pozwala na wprowadzenie zmian parametrów dla wygenerowanego raportu,
- jest aktywna tylko wówczas, gdy przy definiowaniu raportu, wybrany został:
  - parametryzowany banklub
  - parametryzowany okres
- dostępna jest dla wszystkich użytkowników aSIS, mających dostęp do zdefiniowanych raportów analitycznych, niezależnie od tego, czy mają pełny czy tylko ograniczony dostęp do modułu „Raporty analityczne”.

1.2.7 Legenda wygenerowanego raportu

Dla każdego raportu, obok danych wygenerowanych przez system, w dolnym panelu okna prezentowana jest zawsze legenda, którą można:

- wyeksportować do Excela, przy użyciu ikony ;
- wydrukować, przy użyciu ikony .

Funkcje te:

- dostępne są dla wszystkich użytkowników aSIS, mających dostęp do zdefiniowanych raportów analitycznych, niezależnie od tego, czy mają pełny czy tylko ograniczony dostęp do modułu „Raporty analityczne”.

2 Zmienne katalogowe

Aby uaktywnić moduł „**Zmienne katalogowe**”, należy wybrać:

- - znajdujący się na pasku zakładek modułowych (zob. Rysunek 64)

a następnie:

- Zmienne katalogowe

Rysunek 64. Wybór modułu „Zmienne katalogowe”

Utworzy się wówczas nowa zakładka modułowa , pozwalające na:

- tworzenie nowych zmiennych katalogowych,
- modyfikowanie istniejących zmiennych,
- usuwanie błędnie utworzonych zmiennych.

Zmienne katalogowe to zmienne, które mogą być wielokrotnie wykorzystywane w:

- **module raportów analitycznych,**
- **module mapowań,**
- **module reguł.**

Mogą one mieć postać:

- wyrażień,
- stałych:

- stałych arytmetycznych,
- stałych typu data,
- stałych logicznych,
- stałych tekstowych,
- stałych zależnych:
  - stałych arytmetycznych,
  - stałych typu data,
  - stałych logicznych,
  - stałych tekstowych.

Dla aplikacji **aSIS** tworzone tu zmienne mają charakter lokalny i wykorzystywane są przez bank, pracujący na danej aplikacji.

W przypadku systemu **transIS**, tworzone zmienne katalogowe mogą być:

- wykorzystywane lokalnie – w zrzeczeniu,
- publikowane do banków spółdzielczych i tam wykorzystywane w aplikacji aSIS.

Po wybraniu tej funkcji (zob. Rysunek 65):

- zmienne przygotowywane do publikacji, nie mogą być wykorzystywane w raportach lokalnych i
- zmienne lokalne, nie mogą być wykorzystywane w raportach analitycznych do publikacji.

Typ	Alias	Pełny alias	Wartość / Wartość domyślna	Opis	Ostatnia osoba modyfikująca	Data modyfikacji	Moduły
Stała	Zmienna1	CO_ST_IN_Zmienna1	To jest definicja	To jest opis	admin	2017-06-21 11:36:58	Moduł analiz, Moduł ...

Rysunek 65. Moduł „Zmienne katalogowe”

W prezentowanym oknie widoczne są wszystkie zmienne:

- zdefiniowane i wykorzystywane lokalnie przez bank (w aSIS i transIS):
  - dla tych zmiennych, pierwsza kolumna na liście jest pusta;
- zdefiniowane w systemie transIS celem ich publikacji do banków spółdzielczych i wykorzystania w aplikacji aSIS:
  - dla tych zmiennych w pierwszej kolumnie wyświetlanej listy znajduje się ikonka ,
  - warunkiem wykorzystania w bankach spółdzielczych w aSIS tych zmiennych jest:
    - włączona w bankach funkcja „Komunikacja transIS” i
    - odebranie przez aSIS komunikatu wysłanego z transIS: „Publikacja zmiennej katalogowej”.

W **lewym panelu okna** – prezentowane są wszystkie utworzone i zapisane zmienne katalogowe, z uszczegółowieniem:

- w polu **„Typ”** – typ parametru:
  - wyrażenie,
  - stała,
  - stała zależna,
- w polu **„Alias”** – unikalny alias, identyfikujący daną pozycję:
  - **W**x – wyrażenie,
  - **S**x – stała,
  - **D**x – dni zależne,
  - **SZ**x – stała zależna,

gdzie x – to kolejna wartość dla danego typu tworzonego parametru

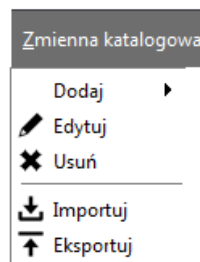
- w polu **„Pełny alias”** – pełny alias zdefiniowanej zmiennej,
- w polu **„Wartość/wartość domyślna”** – wartość danego parametru,
- w polu **„Opis”** – wprowadzony przez użytkownika opis,
- w polu **„Ostatnia osoba modyfikująca”** – ostatniego użytkownika, który modyfikował parametr,
- w polu **„Data modyfikacji”** – datę utworzenia bądź aktualizacji parametru.

W prawym panelu okna:

- **dla stałych zależnych** – prezentowane są wartości obowiązujące dla poszczególnych okresów sprawozdawczych,
- **dla innych zmiennych katalogowych** – okno to nie zawiera żadnych danych.

Wszystkie dostępne tu funkcje, zostały pogrupowane w menu:

- Raport (zob. Rysunek 66):
  - Dodaj,
  - Edytuj,
  - Usuń,
  - Importuj,
  - Eksportuj,

Rysunek 66. Menu Zmienna katalogowa

- Widok (zob. Rysunek 67):
  - Pokaż filtr,
  - Odśwież.

Rysunek 67. Menu Widok – tryb "Lista raportów"

Dodatkowo, funkcje te zostały również udostępnione w formie ikon, prezentowanych poniżej menu funkcyjnego:

- w lewej górnej części okna:

 - odśwież widok,

 - filtruj widok,

- w prawej górnej części okna:

- **funkcje dostępne tylko dla banków posiadających licencję poszerzoną o moduł „Raporty analityczne”:**

 - tworzenie nowej zmiennej katalogowej,

 - edycja wybranej (podświetlonej) zmiennej katalogowej,

 - usuwanie podświetlonej zmiennej,

 - import zmiennej katalogowej,

 - eksport zmiennej katalogowej.

Zarządzanie zmiennymi katalogowymi:

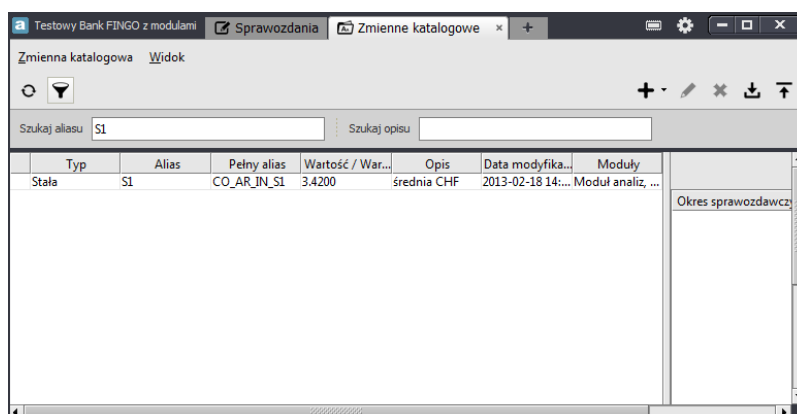
- **w pełni dostępne jest:**
  - dla banków, posiadających licencję rozszerzoną o moduł:
    - „Raporty analityczne”
  - lub
  - „Mapowanie danych”,
  - lub
  - „Reguły”,

- **w ograniczonym zakresie dostępne jest:**
  - dla banków komercyjnych i banków spółdzielczych wysyłających sprawozdania bezpośrednio do NBP – w zakresie tworzenia „stałych zależnych” określających wartość kursu EURO dla sprawozdań EBA ITS PL;
  - dla banków spółdzielczych korzystających ze zdefiniowanych przez Zrzeszenia w transIS: raportów analitycznych oraz kursów EURO dla sprawozdań EBA ITS PL. W aplikacji aSIS zmienne katalogowe:
    - są widoczne ,
    - są wykorzystywane w raportach analitycznych zdefiniowanych przez zrzeszenia ,
    - są wykorzystywane przy walidacji sprawozdań EBA ITS PL, ale
    - nie mogą być edytowane i
    - nie można tworzyć nowych zmiennych katalogowych.

2.1 Filtrowanie zmiennych katalogowych

Wybranie ikony funkcyjnej (zob. Rysunek 68), pozwala na wyselekcjonowanie prezentowanej listy zmiennych katalogowych według:

- aliasu
- i/lub
- opisu

Rysunek 68. Filtrowanie zmiennych katalogowych

2.2 Odświeżanie listy dostępnych zmiennych katalogowych

Wybranie ikony funkcyjnej (zob. Rysunek 62), pozwala na:

- odświeżenie informacji o dostępnych zmiennych katalogowych.

Funkcja ta ma zastosowanie:

- przy wykorzystywaniu modułu raportów analitycznych czy modułu mapowań na kilku stanowiskach.

2.3 Tworzenie nowych zmiennych katalogowych

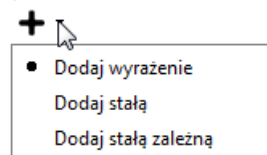
Aby utworzyć nową zmienną katalogową, należy wykorzystać funkcję „**Dodaj zmienną katalogową**”, wybierając:

- Menu „Zmienne katalogowe” – Dodaj ▶

lub ikonę

-

a następnie jedną z opcji:

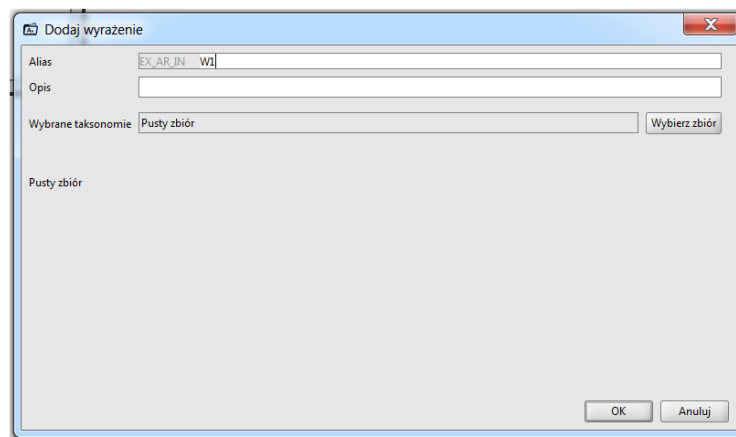
Funkcja ta:

- pozwala na utworzenie zmiennych katalogowych, które mogą mieć postać:
  - wyrażień,
  - stałych:
    - stałych arytmetycznych,
    - stałych typu data,
    - stałych logicznych,
    - stałych tekstowych,
  - stałych zależnych:
    - stałych arytmetycznych,
    - stałych typu data,
    - stałych logicznych,
    - stałych tekstowych.

2.3.1 Dodaj wyrażenie

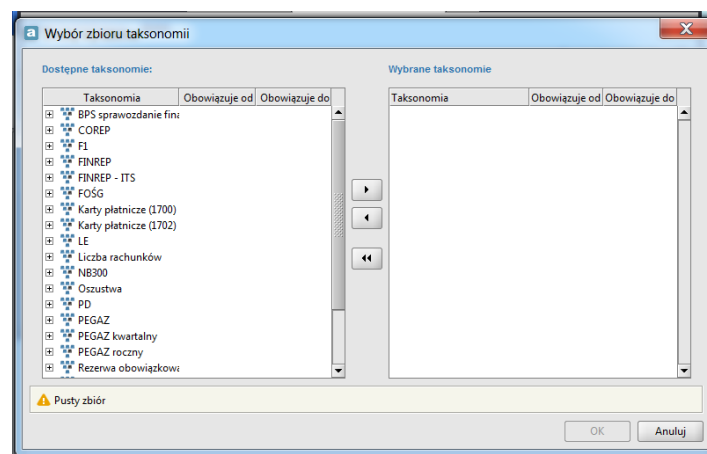
Po rozwinięciu klawisza funkcyjnego i wybraniu funkcji „**Dodaj wyrażenie**”:

- możliwe jest zdefiniowanie nowych wyrażień, które mogą być wielokrotnie wykorzystywane przez „Moduł Raporty analityczne” czy „Moduł mapowań” (zob. Rysunek 69).

Rysunek 69. Tworzenie nowego wyrażenia w „Zmiennych katalogowych”

Każdorazowo przy tworzeniu nowego wyrażenia wymagane jest wskazanie zbioru taksonomii, którego ma dotyczyć tworzone wyrażenie (zob. Rysunek 70).

Rysunek 70. Wybór taksonomii dla których tworzone będzie wyrażenie w „Zmiennych katalogowych”

Na ekranie możliwe do wyboru taksonomie i te już wybrane, prezentowane są w dwóch oknach (zob. Rysunek 70):

- **w lewym panelu:**
  - lista wszystkich możliwych zestawów taksonomii, która poprzez wykorzystanie przycisku rozwija listę aktywnych taksonomii możliwych do wyboru,
- **w prawym panelu:**
  - wybrane taksonomie, których dotyczyć będzie tworzone wyrażenie.

Wybór właściwej taksonomii i przeniesienie jej z lewego do prawego panelu okna odbywa się przy użyciu przycisku .

Jeżeli dokonano niewłaściwego wyboru i w prawym panelu znajdują się niewłaściwe taksonomie, to przy użyciu klawiszy:

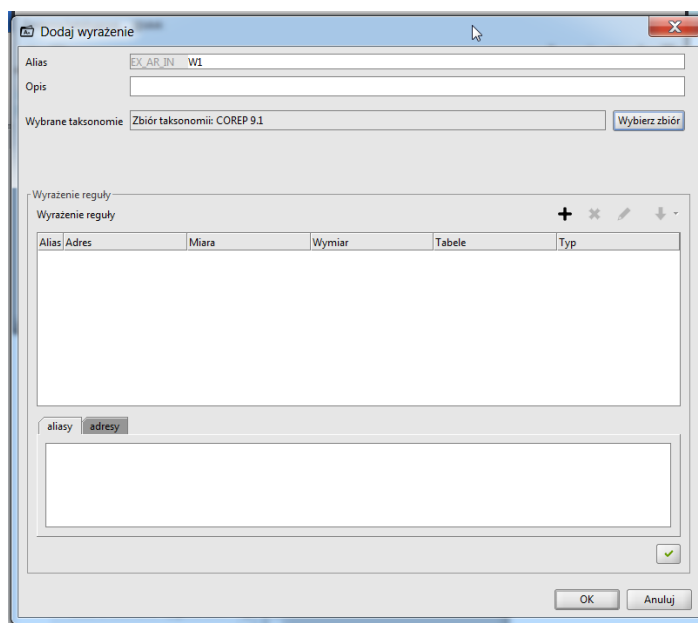
 - można usunąć z prawego panelu okna podświetloną taksonomię,

 - można usunąć wszystkie taksonomie przeniesione do prawego panelu okna.

Dodatkowo w transIS wymagane jest wybranie właściwej opcji tworzonego wyrażenia:

- lokalne,
- lub
- do publikacji.

Po dokonaniu wyboru wymaganej taksonomii, której ma dotyczyć tworzone wyrażenie (zob. Rysunek 71).

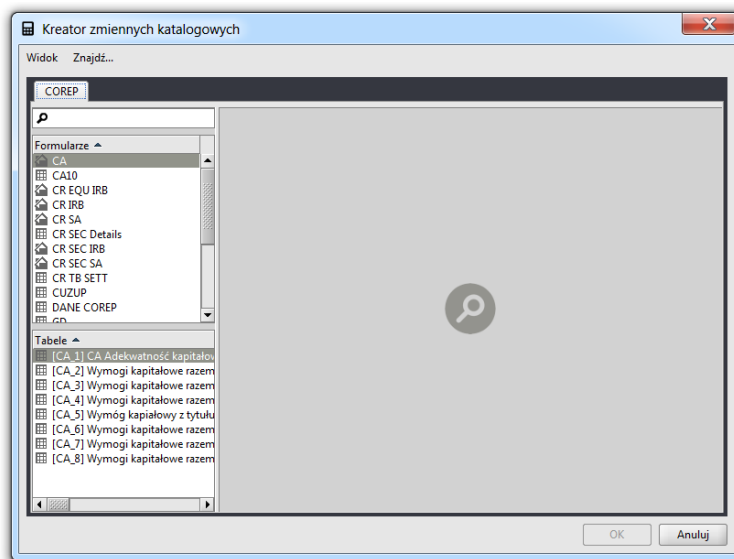

Rysunek 71. Wybór zmiennych dla tworzonego wyrażenia w „Zmiennych katalogowych”

Klawisze ułatwiające tworzenie nowych wyrażeń, to:

 - uaktywnia „Kreator zmiennych katalogowych”, prezentujący „Wybierak faktów” mający taką samą postać jak przy prostym wybieraniu faktów do tworzonego nowego raportu analitycznego (zob. Rysunek 72 i por. Rysunek 21):

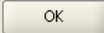
- z dostępnymi wszystkimi formularzami zgodnymi z wcześniej wybraną taksonomią,
- aktywnymi funkcjami: „widok” i „znajdź”, pozwalający na wskazywanie faktów mających brać udział w definiowanym wyrażeniu,

Rysunek 72. Wybierak faktów dla zmiennych katalogowych

- – pozwala na modyfikację dokonanego wyboru zmiennych. Klawisz staje się aktywny po ustawieniu się w wierszu modyfikowanej zmiennej i otwiera „Wybierak faktów” ustawiając kursor na pozycji z tą zmienną;
- – usunie wybraną, znajdującą się na liście zmienną,
- – przenosi wskazaną zmienną:
  - w miejsce ustawionego kursora lub
  - na koniec tworzonego wyrażenia.

Aby w prosty sposób zdefiniować nowe wyrażenie, należy:

- wybrać klawisz i wskazać fakty, z których ma być złożone wyrażenie (zostaną one zaprezentowane w górnym panelu okna);
- sformułować właściwe wyrażenie (dolny panel okna) wykorzystując:
  - wcześniej wybrane fakty i
  - dopuszczone operacje arytmetyczne:
- zaakceptować dokonany wybór klawiszem .

Jeśli tworzone wyrażenie ma być sumą wybranych faktów, najprostszym sposobem sformułowania takiego wyrażenia jest:

- po zaznaczeniu wszystkich wymaganych faktów,
- użyć przycisku , który automatycznie przeniesie wybrane fakty do dolnego panelu okna, czyli w miejsce budowania wyrażenia;

- w dolnym panelu okna zostanie zbudowane wyrażenie będące sumą wszystkich wskazanych faktów.

Przy definiowaniu wyrażeń w „Zmiennych katalogowych”, tak jak przy definiowaniu wyrażeń podczas tworzenia raportu analitycznego w zakładce modułowej „Raporty analityczne”, możliwe jest budowanie wyrażeń będących prostymi operacjami arytmetycznymi, opartymi na wybranych z tabel sprawozdawczych faktach.

Dopuszczone operacje arytmetyczne to:

- dodawanie,
- odejmowanie,
- mnożenie,
- dzielenie.

Budowane wyrażenia oparte są o algebrę (A, D) , gdzie:

- **A** jest sumą zbioru faktów w taksonomii, których typ jest wartością liczbową, tzn. *monetary* bądź *pureItem* oraz zbioru liczb rzeczywistych. Fakty reprezentowane są przez ich adresy,
- **D** jest zbiorem operatorów: $\{+, -, *, /\}$.

Dla definiowania wyrażeń algebraicznych tworzących reguł dostępne są również operacje łączenia za pomocą nawiasów $( )$.

Użytkownik ma możliwość zdefiniowania wyrażenia bazując na wybranych faktach, wykorzystując kody faktów (aliasy), operatory $+, -, *, /$ oraz nawiasy $( )$.

Utworzone wyrażenia mogą być prezentowane (dolny panel okna) w dwóch trybach:

- przy użyciu kodów faktów (aliasów) – zakładka , lub
- w języku reguł, używając adresów faktów – zakładka .

Przełączenie między trybami jest możliwe po wybraniu odpowiedniej zakładki, w dowolnym momencie tworzenia tego wyrażenia pod warunkiem, że aktualnie budowane wyrażenie jest poprawne syntaktycznie.

Aplikacja automatycznie tłumaczy jedną formę reguły na drugą.

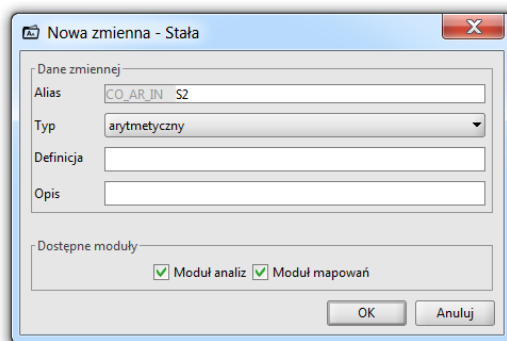
- Wszystkie utworzone wyrażenia:
  - w kolumnie „**Typ**” posiadają określenie „**Wyrażenie**”, a
  - w polu „**Alias**” kod identyfikujący to wyrażenie w postaci: W_x (gdzie x -oznacza kolejny numer utworzonego wyrażenia).

Przy definiowaniu wyrażeń, możliwe jest korzystanie z funkcji opisanych w instrukcji: [aSIS transIS-Modul_regul.pdf](#) w rozdziale 10. Funkcje języka regul.

2.3.2 Definiowanie stałej

Po rozwinięciu klawisza funkcyjnego i wybraniu funkcji „Dodaj stałą”:

- możliwe jest zdefiniowanie stałej, która:
  - poprzez przeglądarkę „Raportów analitycznych”, może być wykorzystywana przy tworzeniu raportu, do budowania zmiennych, czy agregatów (zob. rozdział [Definiowanie zmiennych – krok 6](#))
  - poprzez przeglądarkę „Moduł mapowań”, może być wykorzystywana przy tworzeniu wyrażeń mapujących,
- wyświetla się ekran (zob. Rysunek 73)

Rysunek 73. Definiowanie stałej w "Zmiennych katalogowych"

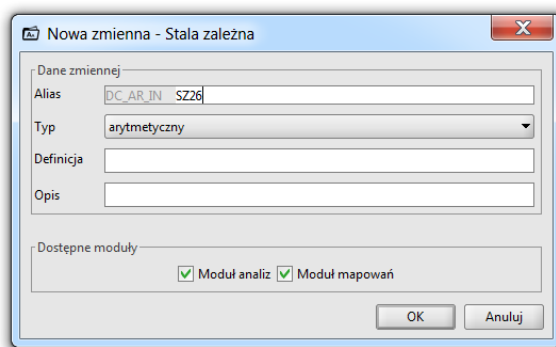
- w polu „**Alias**” definiowanej stałej zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący tą stałą w postaci: **Sx**, gdzie x-oznacza kolejny numer zdefiniowanej stałej,
- w polu „**Typ**” wymagane jest wybranie odpowiedniego typu tworzonej zmiennej, czyli:
  - stała arytmetyczna,
  - stała typu data,
  - stała logiczna,
  - stała tekstowa,
- w polu „**Definicja**” wymagane jest określenie definicji tworzonej stałej,
- pole „**Opis**” jest polem opcjonalnym,
- w polu „**Dostępne moduły**”, wymagane jest zaznaczenie modułu, w którym utworzona stała będzie wykorzystywana: „Moduł Analiz” i/lub „Moduł Mapowań”.

Po zatwierdzeniu wprowadzonych ustawień, zdefiniowana zmienna zostaje dopisana do listy utworzonych zmiennych katalogowych.

2.3.3 Definiowanie stałej zależnej

Po rozwinięciu klawisza funkcyjnego i wybraniu funkcji „Dodaj stałą zależną”:

- możliwe jest zdefiniowanie stałej zależnej, która:
  - w module „Raporty analityczne”, może być wykorzystywana do budowania złożonych raportów analitycznych (zob. rozdział [Definiowanie zmiennych – krok 6](#));
  - w module „Mapowanie danych”, może być wykorzystywana przy budowaniu wyrażeń mapujących;
  - w module „Reguły”, może być wykorzystywana przy definiowaniu reguł kontrolnych z zastosowaniem funkcji „Przelicz walutę”;
- wyświetla się ekran (zob. Rysunek 74):

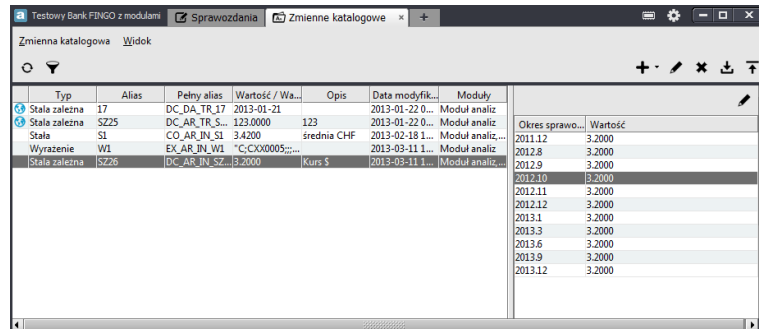
Rysunek 74. Definiowanie stałej zależnej w "Zmiennych katalogowych"

- w polu „**Alias**” definiowanej stałej zależnej zostaje automatycznie nadany kod (alias) identyfikujący tą stałą w postaci: **SZx**, gdzie x-oznacza kolejny numer zdefiniowanej stałej zależnej;
- w polu „**Typ**” wymagane jest wybranie odpowiedniego typu tworzonej zmiennej, czyli:
  - stała arytmetyczna,
  - stała typu data,
  - stała logiczna,
  - stała tekstowa,
- w polu „**Definicja**” wymagane jest określenie definicji tworzonej stałej,
- pole „**Opis**” jest polem opcjonalnym,
- w polu „**Dostępne moduły**”, wymagane jest zaznaczenie modułu, w którym utworzona stała będzie wykorzystywana: „Moduł Analiz” i/lub „Moduł Mapowań”.

Po zatwierdzeniu wprowadzonych ustawień (zob. Rysunek 75):

- zdefiniowana zmienna zostaje dopisana do listy utworzonych zmiennych katalogowych,

- wartość zdefiniowanej stałej zależnej zostaje przypisana do wszystkich okresów sprawozdawczych (tych już utworzonych i tych, które będą tworzone w przyszłości).

Typ	Alias	Pełny alias	Wartość / Wa...	Opis	Data modyfik...	Moduły
Stala zależna	17	DC_DA_TR_17	2013-01-21		2013-01-22 0...	Moduł analiz...
Stala zależna	SZ25	DC_AR_TR_S...	123.0000	123	2013-01-22 0...	Moduł analiz...
Stala	S1	CO_AR_IN_S1	3.42000	średnia CHF	2013-02-18 1...	Moduł analiz...
Wyrażenie	W1	EX_AR_IN_W1	"C:COX005;...		2013-03-11 1...	Moduł analiz...
Stala zależna	SZ26	DC_AR_IN_SZ...	3.2000	Kurs \$	2013-03-11 1...	Moduł analiz...

Okres sprawo...	Wartość
2011.12	3.2000
2012.8	3.2000
2012.9	3.2000
2012.10	3.2000
2012.11	3.2000
2012.12	3.2000
2013.1	3.2000
2013.3	3.2000
2013.6	3.2000
2013.9	3.2000
2013.12	3.2000

Rysunek 75. Postać stałej zależnej na liście zmiennych katalogowych

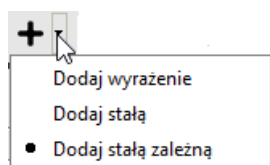
Jeżeli wymagane jest wprowadzenie zmian do zdefiniowanej zmiennej, to można to zrobić zarówno dla wszystkich oraz tylko dla wybranych okresów.

Aby zmodyfikować stałą zależną:

- **dla wszystkich okresów**, należy:
  - zaznaczyć (podświetlić) na liście zmienną zależną, która ma zostać zmodyfikowana;
  - wybrać przycisk znajdujący się nad listą zmiennych katalogowych,
  - wprowadzić właściwą wartość zmiennej,
- **dla jednego lub kilku wybranych okresów**, należy:
  - podświetlić okres, dla którego chcemy zmienić stałą zależną,
  - wybrać przycisk znajdujący się nad listą okresów sprawozdawczych,
  - wprowadzić nową wartość stałej zależnej.

2.3.4 Definiowanie kursu EURO zależnego od okresu sprawozdawczego, wykorzystywanego w formułach kontrolnych NBP dla sprawozdań EBA ITS PL

Aby zdefiniować kurs Euro, wykorzystywany w formułach kontrolnych NBP dla sprawozdań EBA ITS PL, należy utworzyć nową **stałą zależną** wybierając:

W nowym oknie podać (zob. Rysunek 76):

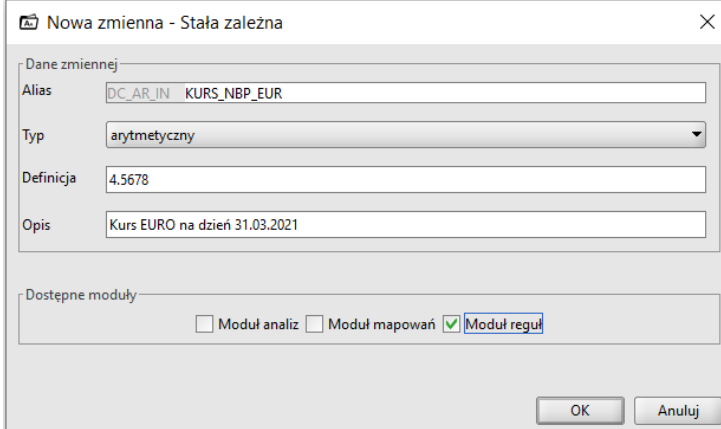
Alias: **KURS_NBP_EUR**

Typ: **arytmetyczny**

Definicja: **wartość EURO na wybrany dzień**

Opis: opcjonalnie

Dostępne moduły: **Moduł reguł**

Rysunek 76. Definiowanie stałej zależnej określającej kurs EURO

Zapisać wybierając: .

Wprowadzony w ten sposób kurs EURO, automatycznie zostanie przypisany do wszystkich okresów sprawozdawczych utworzonych w bazie aSIS.

Aby wprowadzić właściwą wartość kursu EURO dla:

- starszych okresów (ma to sens przy wykonywaniu ewentualnych korekt),
- nowych okresów sprawozdawczych,

należy:

- w prawym panelu okna ustawić się na wymaganym kursie EURO,
- wybrać edycję, czyli ,
- zmodyfikować wymaganą wartość.

Przykładem reguły wykorzystującej kurs EURO do weryfikacji poprawności danych jest **Reguła NBP#v4825.COR.LE**

Sprawdza ona warunkową poprawność danych pomiędzy sprawozdaniami COREP OF EBA ITS PL a LE EBA ITS PL.

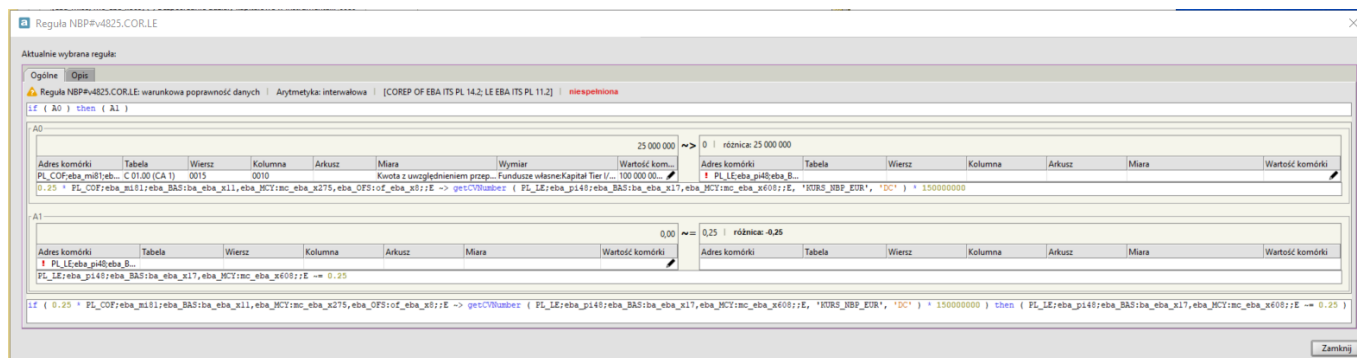
W aSIS ma ona postać:

if

```
( 0.25 * PL_COF;eba_mi81;eba_BAS:ba_eba_x11,eba_MCY:mc_eba_x275,eba_OFS:of_eba_x8;;E ~>
getCVNumber ( PL_LE;eba_pi48;eba_BAS:ba_eba_x17,eba_MCY:mc_eba_x608;;E, 'KURS_NBP_EUR',
'DC' ) * 150000000 )
```

then

```
( PL_LE;eba_pi48;eba_BAS:ba_eba_x17,eba_MCY:mc_eba_x608;;E ~= 0.25 )
```


Rysunek 77. Warunkowa reguła poprawności NBP, wykorzystująca kurs EURO jako stałą zależną

2.4 Edycja zmiennych katalogowych

Aby uruchomić funkcję „Edycja zmiennych katalogowych”, należy wybrać:

- Menu „Zmienna katalogowa” Edytuj

lub

- ikonę

Funkcja ta:

- uaktywnia się po zaznaczeniu (podświetleniu), dowolnej zmiennej znajdującej się na liście;
- umożliwia wprowadzenie zmian, do błędnie zdefiniowanej (podświetlonej) zmiennej;
- dostępna jest wyłącznie dla banków korzystających w pełnym zakresie z modułu „Raporty analityczne” lub modułu „Mapowania”.

2.5 Usuwanie zmiennych katalogowych

Aby uruchomić funkcję „Usuń zmienną katalogową”, należy wybrać:

- Menu „Zmienna katalogowa” Usuń

lub

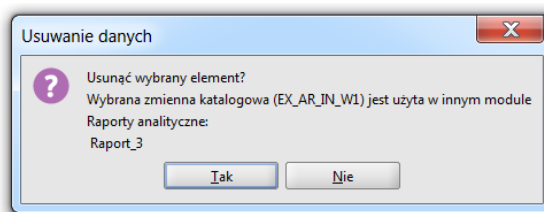
- ikonę

Funkcja ta:

- pozwala na trwałe usunięcie zmiennej katalogowej, znajdującej się na prezentowanej liście;
- **dostępna** jest wyłącznie dla **banków korzystających w pełnym zakresie z modułu „Raporty analityczne” lub modułu „Mapowań”**.

Jeżeli wybrana (podświetlona) zmienna katalogowa wykorzystywana jest w module „Raporty analityczne” lub module „Mapowania”, wówczas przed jej usunięciem użytkownik jest o tym informowany (zob. Rysunek 78) i do niego należy decyzja, czy nadal chce usunąć tą zmienną.

Rysunek 78. Zapytanie o usunięcie zmiennej katalogowej

Wyświetlany komunikat jest ostrzeżeniem i informuje nas, gdzie dana zmienna katalogowa jest wykorzystywana, ale nie zabrania nam usunięcia tej zmiennej.

Udzielenie pozytywnej odpowiedzi spowoduje trwałe usunięcie zmiennej.

2.6 Import zmiennych katalogowych

Aby uruchomić funkcję „**Import zmiennych katalogowych**”, należy wybrać:

- **Menu „Zmienna katalogowa”** Importuj
- lub
- ikonę

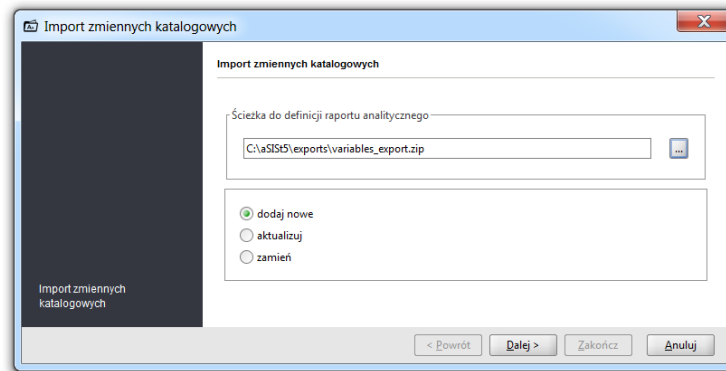
Funkcja ta:

- pozwala na zaimportowanie zmiennych katalogowych,
- **dostępna** jest wyłącznie dla **banków korzystających w pełnym zakresie z modułu „Raporty analityczne” lub modułu „Mapowań”**;
- każdorazowo przebiega w dwóch krokach.

Krok pierwszy, to (zob. Rysunek 79):

- wskazanie ścieżki do pliku, zawierającego zapisaną definicję importowanych zmiennych katalogowych
- oraz

- wybór opcji importu.

Rysunek 79. Wskazanie ścieżki do importowanego pliku i rodzaju importu

Aby prawidłowo wskazać ścieżkę do pliku ze zmiennymi katalogowymi, należy:

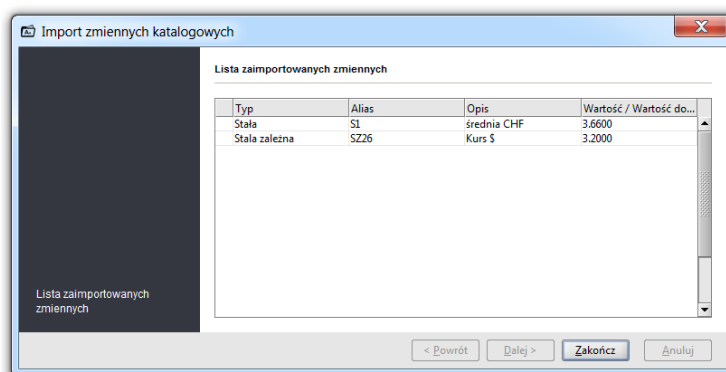
- wybrać przycisk ,
- odszukać plik do importu,
- podświetlić ten plik i dokonany wybór zatwierdzić przyciskiem .

Dodatkowo, należy tu dokonać wyboru jednej z opcji importu:

- **dodaj nowe** – aplikacja sprawdza, czy we wskazanym pliku znajdują się nowe, wcześniej nieistniejące zmienne katalogowe i w kolejnym kroku prezentuje i importuje tylko takie zmienne;
- **aktualizuj**,
- **zamień**.

Krok drugi, to (zob. Rysunek 80):

- prezentacja zmiennych katalogowych, które zgodnie z wcześniej dokonanym wyborem mogą zostać zaimportowane
- oraz
- właściwy import zmiennych.

Rysunek 80. Lista importowanych zmiennych katalogowych

Wybranie przycisku spowoduje:

- zaimportowanie wymaganych zmiennych katalogowych,
- zakończenie działania funkcji importu,
- prezentację zaimportowanych zmiennych na liście zmiennych katalogowych.

2.7 Eksport zmiennych katalogowych

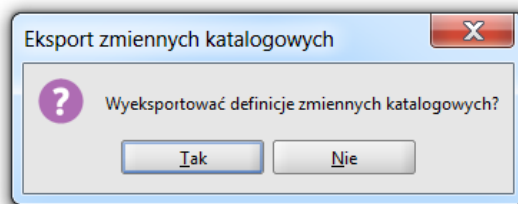
Aby uruchomić funkcję „Eksport zmiennych katalogowych”, należy wybrać:

- Menu „Zmienna katalogowa” – Eksportuj
- lub
- ikonę

Funkcja ta:

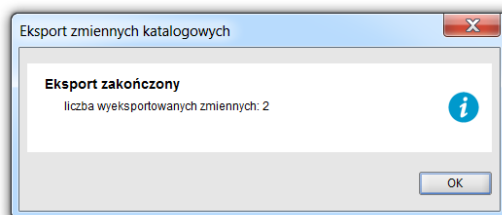
- pozwala na wyeksportowanie i zapisanie we wskazanym miejscu, pliku ze zmiennymi katalogowymi;
- w aSIS dotyczy tylko zmiennych katalogowych utworzonych w samej aplikacji, nie dotyczy zmiennych opublikowanych przez system transIS.

Po uruchomieniu tej funkcji i udzieleniu pozytywnej odpowiedzi na wyświetlone zapytanie (zob. Rysunek 81), następuje zapisanie w formacie xml, definicji wybranego raportu.

Rysunek 81. Zapytanie o wyeksportowanie zmiennych katalogowych

O pozytywnym zakończeniu funkcji, użytkownik jest informowany stosownym komunikatem (zob. Rysunek 82).

Rysunek 82. Informacja o pozytywnie zakończonym eksporcie zmiennych katalogowych